

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.
Telefonszámok: T. 242—49, T. 233—82.

A FALUSZÖVETSÉG LAPJA

LAPVEZÉR:

MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:

PERLAKY GYÖRGY.

Előfizetési árak: Egész évre 4 P 26 f.

Félévre 2 P 48 f. Negyedévre 1 P 28 f.

Egyes szám ára 12 fillér.

Budapest, 1927.

VIII. évfolyam, 50. szám.

Vasárnap, december 11.

Az új hercegprímás.

Serédi Jusztinián, a negyvennégy esztendősen bencésrendű világhírű magyar kánonjogász, a római pápai udvar egyik kodifikátora, lett az új magyar hercegprímás. Mindenképen érdemes férfit emelt a pápai bulla erre a magas egyházi polcra. De egyúttal diadala ez a kinevezés annak a sokszor tagadni kísérelt magyar demokráciának, amely még a pápai bullán keresztül is érvényesül. Serédi Jusztinián sem született bíborban, úgy mint elődje, és ő is a megszállott Felvidék fia, úgy, mint Csernoch János volt.

Szegény szülők fia, akit szellemi képességei emeltek az esztergomi érseki székbe. És mint az elszakított Pozsony vármegye szülöttje, az ő személye is eleven tiltakozás marad a trianoni ítélet ellen.

Az új hercegprímás, aki az egyik magyar tanítórend tagja volt, bizonyára azoknak a nemes tradícióknak kultuszát viszi magával az egyházfejlesztési székbe, amelynek ősrégi forrása a pannoni kolostor. Ezekon kívül magával viszi azt a hatalmas erkölcsi tőkét, amit évtizedes munkájával Rómában szerzett. Azt a tiszteletet és nagyrabecsülést, amelyben a világ minden katolikus hatósága

A siófoki Gazdaszövetség szüreti multságának résztvevői.

A kitünően sikerült multság rendezésének érdeme Ujhelyi Gyulát, Berbely Jánost és Gulos Józsefet illeti. (Beküldte Antal Imre Siófokról.)

előtt áll, azt a tekintélyt, amely a kánonjog világ-hírű kodifikátorát méltán megilleti.

És hogy a magyar nemzetnek ezekre az egyéniségekben rejlő értékekre ma milyen nagy szüksége van, azt nem kell bővebben magyarázni. Jól tudjuk, hogy nekünk ma elsősorban a külföldi összeköttetések fontosak, mert felebbezni akarunk a rosszul informált hatalmaktól a jól informált hatalmakhoz. Meg akarjuk győzni az egész világ minden számotvető tényezőjét arról, hogy ezzel az országgal történt Trianonban a legsúlyosabb igazságtalanság. Ebből a célból férfiakra van szükségünk, akiknek ajkáról a szó az egyéniség súlyánál fogva távolabb is elhallatszik és nem marad hatástalan. Ébreszteni akarjuk az emberiség lelkiismeretét, amire pedig nem annyira a hang ereje, mint inkább a hang forrása alkalmas. Serédi Jusztinián a hercegprimási székben ilyen irányban kétségkívül többet fog használni hazájának, mint sokan mások, akikre egyébként a választás szintén teljes joggal eshetett volna.

Az esztergomi érsek nemcsak egy felekezet főpapja. Közjogi méltóságánál fogva egyik legelőkelőbb tényezője az országnak. Nemcsak a felekezet, hanem az egész ország szempontjából kell tehát mérlegelni annak a férfinak egyéniségét, aki annyi kiváló előd után ezt a széket betölti.

Senki nem kételkedik abban, hogy az új hercegprimás mindazt az erkölcsi tőkét, amelyet személye képvisel, bölcsen fogja tudni felhasználni hazája ér-

dekében, hogy azokon a nyomokon fog haladni, amelyeket a pannonhalmi szellem évszázadok előtt kitaposott. És mi hisszük és reméljük, hogy ezek a nyomok vezetnek a nemzeti Kálvárián túl a megnyílt sziklabarlanghoz, a magyar feltámadáshoz.

A magyar nemzetet a történelem tanúsága szerint már nem egyszer vezették hőslélekű szerzetesek a dicsőség, az érvényesülés és feltámadás útján. Miért ne hihetnők és remélhetnők, hogy Serédi Jusztiniánt is, akiben az elődök minden kelléke megvan, az a Gondviselés adta a nemzetnek, amelytől oly régen várjuk, hogy sújtó keze után felemelő jobbját is felénk nyújtja!

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A büntető novellát tárgyalja a Ház.

A képviselőház néhány nap óta a büntetőnovellát tárgyalja. A novella egyik főbb és kétségkívül érdekes intézkedése, hogy *általánosítja a pénzbüntetést*, illetőleg olyan bűnesetek büntetéseiként is anyagi megtorlást alkalmaz, melyért ezelőtt szabadságvesztés járt. Szerdán a szocialista szónokok beszéltek a javaslatról s közülök *Farkas István* határozati javaslatot nyújtott be a halálbüntetés eltörlésére. Az egységes párt tagjai közül *Simon András* és *Kálmán Jenő* foglalkoztak hosszabb beszédben a törvényjavaslattal s azt, mint hasznos és célravezető intézkedést örömmel üdvözölték. A javaslat általános vitája pénteken ért véget, amikor *Pesthy Pál* igazságügyminiszter válaszolt a felszólalásokra s a demokraták azon ki-

Reuma, köszvény, csusz

ischias és minden meghülésből eredő izületi fájdalom esetén legjobb a

*Kriegner
féle*

REPARATOR

Minden patikában kapható, de csak
az itt látható eredeti csomagolásban

Ara 1 pengő 60 fillér

A REPARATORI 40 év óta úgy ismerik, mint a legjobb bedörzsölőszert, amely sok ezer emberen segített. Olyanok, kik hosszú ideig szenvedtek kínzó hasogatásban, szaggatásban, meghülésből származó fájdalmakban és egyszer próbálták a Reparatorral, nem győzik eléggé dicsérni jótékony hatását. A Reparator csak növények alkatrészeiből készül, amelyek a meleg öldrészekben teremnek.

A Reparator a legrövidebb úton, a bőrön keresztül juttat komoly és kipróbált gyógyanyagot a beteg testrészebe. Nem rontja a gyomrot, nincs áros mellékhatással a szívre.

A Reparator bedörzsölés után jóleső meleg keletkezik, a fájdalmak hamarosan enyhülnek, majd egészen elmúlnak.

Főraktár: Kriegner Gy. gyógyszerár.

Budapest, VIII/7 Calvin-tér, Baross-utca sarok.

vánságára, hogy az esküdtszéket állítsa vissza, azt felelte, hogy a mostani idők még nem elég alkalmasak arra, hogy az esküdtbírószéktől elfogulatlan és józan ítéletet lehessen várni.

Bethlen beszéde a királykérdésről.

A képviselőház szerdai ülésén Hegymegi Kiss Pál interpellált az Ottó főherceg tiszteletére rendezett banketten történetek miatt. Ezen a vacsorán ugyanis Zichy János gróf, a magyar legitimisták vezére, ünnepi beszédekben azt jelentette ki, hogy a magyar népnek vezekelnie kell a múlt bűnei miatt és még nem elég érett arra, hogy királyra lehessen. Hegymegi Kiss interpellációjában azt kérdezte a kormánytól és a miniszterelnöktől, hogy milyen intézkedést tesz az ilyen propagandák meggrátlására, melyek a fennálló társadalmi renddel nem egyeztethetők össze, sem pedig a nemzetre nem vetnek jó fényt a külföld előtt. Bethlen István gróf miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy a kormány változhatatlanul a trónfosztó törvény alapján áll. Nem tanácsolja senkinek, hogy a fennálló rendszert akár puccsszerűen, akár erőszakkal megpróbálja változtatni. A kormány rendelkezik az állam egész fegyveres ereje felett és minden kísérletet radikálisan meg fog akadályozni.

December 10-én kerül a Ház elé a valorizációs javaslat.

A képviselőház eddig megállapított munkarendje szerint a legközelebbi javaslat, mely a Ház elé kerül letárgyalás céljából, a valorizációs törvényjavaslat lesz. Természetes, hogy a javaslat napirendre tűzésével várnak mindaddig, míg Bud János pénzügyminiszter és Szabóky államtitkár, kik jelenleg Genfben tartózkodnak, Budapestre érkeznek. A javaslatot a karácsonyi szünetig le kellene tárgyalni, mert a valorizációval kapcsolatban levő pereket december 31-ig függesztették fel. Ha a kormány úgy látná, hogy a javaslatnak a szünet előtt való letárgyalása lehetetlen, Pesthy Pál igazságügyminiszter egy kétszakaszos újabb javaslatot hoz a Ház elé, melyben a valorizációs pereknek március 31-ig való felfüggesztését kéri.

Serédi Jusztin dr., az új hercegprímás.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Fontos magyar ügyeket tárgyal a genfi Népszövetség.

Genfben a Nemzetek Szövetsége néhány nappal ezelőtt megkezdte decemberi ülését. Az ülés tárgysorozatán két fontos magyar kérdés is szerepel. Az egyik az, hogy a magyar kormány előterjesztést tesz annak a harmincötmillió aranykoronának felszabadítása iránt, amelyet a genfi Népszövetség által megszavazott kétszázötvenmillió aranykoronát kitevő kölcsönből Magyarország

Karácsonyi ajándék mindenkinek

örömet szerez. Sokszoros boldogságot varázsol azonban minden házba, ha egy nagyszerű hangú, gyönyörű kidolgozású hangszer

már P 9.50-től
felfelé

ez az ajándék, melyet legelőnyösebben közvetlenül nálunk a gyárban, gyári áron vásárolhat meg. A múlt évi 100.000 hangszerezéladás, valamint több mint 20.000 hatóságilag hitelesített köszönő- és elismerőlevél versenyképességünk döntő bizonyítéka. A legnagyobb választékot nyújtja legújabb képes magyar főárjegyzékünk, melyet

teljesen ingyen

kaphat meg azonnal, egyszerű levelezőlapon (mely 16 filléres bélyeggel bérmentesítendő) kérésre, hogy idejekorán birtokában lehessen és a kiválasztott hangszeret még jókor meghozathassa a

Meinel és Herold

hangszergyár magyar osztályától

Klingenhal 1462/IV. sz. (Szászország)

már P 26.75-től
felfelé

már P 6.80-től
felfelé

már P 6.75-
felfelé

még nem használt fel. A másik fontos kérdés az erdélyi oláh-magyar birtokperek ügye, amelyben most végre érdemleges határozatot kell hoznia a Népszövetségnek.

A magyar kormány részéről Bethlen István gróf miniszterelnök, Bud János pénzügyminiszter, Walko Lajos kereskedelmi miniszter és Apponyi Albert gróf utaztak Genf-be. Szombaton délután négy órakor tartotta első bizalmas értekezését a Népszövetség pénzügyi bizottsága. A bizalmas ülésen Bethlen István magyar miniszterelnök tette meg előterjesztését a népszövetségi kölcsön hátralevő részének kiutalása iránt. Az ülésen jelenlévő külföldi diplomaták nagy érdeklődéssel és rokonszenvvel hallgatták a magyar miniszterelnök előterjesztését és minden kilátás megvan arra, hogy a Népszövetség fel is fogja oldani Magyarország külföldi kölcsönének hátralevő részét.

A másik fontos kérdésben, az erdélyi magyar-oláh birtokperek kérdésében Apponyi Albert gróf fogja képviselni Magyarországot érdekeit. A Népszövetség legutóbbi ülésén már tárgyalták ezt a kérdést és akkor is Apponyi Albert gróf küzdött az erdélyi magyar birtokosság érdekeiért. A Népszövetség folyosóján hétfőn délelőtt osztották szét azt a beadványt, amelyet a magyar kormány az erdélyi birtokperek ügyében a Népszövetséghez intézett. A beadványban ismertetni a magyar kormány, hogy lehetlenség elfogadni azt az álláspontot, amelyet a birtokperek ügyében a Népszövetség által kiküldött hármashuzottság lefektetett. Románia maga akar bíró lenni a saját ügyében, senki sem csodálkozhat tehát azon, hogy Magyarország nem akarja őt követni ezen az úton. A Népszövetség jogszabizottsága is elismerte, hogy a román agrárreformban a trianoni szerződés által tiltott rendszabályok vannak, ilyen tiltott rendszabály például az, hogy a románok nem akarják kártalanítani az elkobzott magyar földek birtokosait. A magyar panaszok nem követelik a szántóföldek és mezők visszaadását, ellenben visszakövetelik az erdőket, gyümölcsösöket és épületeket. Ezeket az ingatlanokat ugyanis csupán Erdélyben sajátították ki, azonban nem osztották szét a román parasztság között, hanem legnagyobb részt visszatartották a román állam tulajdonában. A magyar-román birtokperek a napokban fogja tárgyalni a Népszövetség. A tárgyalás eredményei el általában érdeklődéssel tekintenek külföldi körök is.

Oláhországban még mindig bizonytalan a helyzet.

Az oláhok miniszterelnöke, Jonel Bratianunak közeli halála óta nem sikerült megteremteni Romániában a kormány szilárd uralmát. A meghalt miniszterelnök öccse, Vintila Bratianu, állandóan tárgyalásokat folytat román politikusokkal és feltétlenül át akarja adni más politikusnak a kormány vezetését. Különösen Maniuval, a román nemzeti földmivéspárt vezérével szeretnének egyezsége jutni, mert tőle félnek legjobban a kormánykörök. Felajánlották Maniunak, hogy vállaljon miniszterséget a kormányban és a liberális párt, valamint a román nemzeti parasztpárt teremte meg együttesen a „szent egység” kormányát, amely aztán kivethetné Romániát a politikai bajokból. A királyné is magához hívatta a földmivéspárt vezérét, a tárgyalások azonban eddig nem vezettek eredményre, Maniu meg akarja tartani tovább is pártja önállóságát.

A vörös Oroszország a külföld pénzére szorul.

A Népszövetség genfi ülésén Litvinov orosz delegátus vezetésével résztvesz Szovjetország küldöttsége is. Ezzel szereplésüket a szovjet emberei azzal kezdték, hogy benyújtottak egy javaslatot, amelyben arra tesznek indítványt, hogy az összes európai államok szereljék le hadseregeiket. A Népszövetség természetesen nem tekinti komolyan a szovjetmegbízottak előterjesztését. Egyébként, úgy látszik, hogy a vörös Oroszországban elfogyott a pénz, mert az oroszok Angliából tízmillió fontsterlinget, Amerikából pedig negyvenmillió dollárt szeretnének köl-

csönképpen felvenni. Az amerikai kormány hallani sem akar Szovjetország kérésének teljesítéséről.

Megszüntetik Ausztria katonai ellenőrzését.

A párisi nagyköveti értekezlet elhatározta, hogy az Ausztriában még fennálló külföldi katonai ellenőrzést 1928. január 31-én véglegesen és minden további feltétel nélkül megszünteti.

MEZŐGAZDASÁG

Búzaműtrágyázási kísérletek eredménye.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara műtrágyákat népszerűsítő osztálya 1926. őszén húsz Hangya-tagnak küldött kísérletezési célból díjtalanul műtrágyát, akik mostanában számoltak be az eredményről, illetve egy húsz kísérletező közül tizenöt küldte be az adatokat.

E kísérletek közül négy rozson volt, mely teljesen lefagzott s így csak tizenegy eredményről lehet beszámolni. A tizenegy eredmény közül kilenc eredmény bűzra vonatkozik, amelyek mindenike kat. holdanként 150 kg. szuperfoszfátot kapott, amelynek ára kb. 60 kg. búzával egyenértékű. A mutatkozó terméstartalom kat. holdanként 281, 475, 240, 384, 192, 177, 137, 281, 199 kg. volt, vagyis átlagosan 2 q. és 56 kg., amelyből, ha levonunk 60 kg.-ot költségekre, marad tisztán 194 kg. búza terméstartalom, ami igen nagy eredménynek tekinthető s kat. holdanként 54.32 pengő tiszta haszonnak felel meg.

Egy monostorpályi kísérletező, aki 150 kg. szuperfoszfátot és 60 kg. mézsnitrogént kapott, nem közli a számszerű adatokat, csupán annyit ír, hogy a többtermelés 50 százalékra tehető.

A tizenegyedik kísérletező, kat. holdra átszámítva, 150 kilogramm szuperfoszfátot és 60 kilogramm mézsnitrogént kapott, de ezt nem búza alá szórta el, hanem réjtjére s pontosan megállapította, hogy a műtrágyázott rét, katasztrális holdra átszámított terméstartalom 2434 kg. volt. A nagy hasznót azonban nemcsak a terméstartalom látja, hanem különösen abban, hogy a széna minősége nagyon megjavult. Míg ugyanis előző években réjtjén lóheréféléket nem is látott, most a műtrágyázott területen a lóheréfélék nagyon elszaporodtak s szénejának minőségét igen megjavították. A sarjúkaszálás eredményét már nem figyelte meg, amit a nagy szárazsággal is okol, de kétségtelen, hogy a sarjútermés is nagybódott, minőségileg javult, sőt bizonyos, hogy a jövő évben is sokkal jobb termést fog a műtrágyázott rész adni. Akkor is azonban, ha csupán a fenti terméstartalom vesszük figyelembe, egy q. szénaterméstartalom 1.47 pengőjébe került.

Ezekből az adatokból is kitűnik, hogy a termés felfokozásának legegyszerűbb s legbiztosabb módja a műtrágyák célszerű alkalmazása. Kicsinybeni kísérlettel kell megállapítani, hogy a talajban milyen táplálékanyag nincs elegendő mennyiségben, amely célból több egyenlő minőségű és nagyságú parcellát kell műtrágyával ellátni s az egyikre csak szuperfoszfátot alkalmazni és pedig kat. holdra átszámítva 150—200 kg.-ot, a harmadik parcellára, ha ugyanis a talaj nagyon homokos, a fentiekén kívül még 80—100 kg. 40 százalékos kálisót is. Ezeknek termését kell azután összevetni a mellettük trágyázatlanul maradt hasonló nagyságú parcella terméstartománnyal s ebből megállapítani, hogy az adott viszonyok között milyen és mennyi műtrágyát használjunk. Különbön pedig a műtrágyák használatának nagy terméstartománnyal semmi sem bizonyítja jobban, minthogy 1927-ben is kb. hater ezer vagónnal több műtrágyát használtak el gazdáink, mint az előző évben. (—csy.)

A vegykísérleti állomásról.

Irta: Szanyi István dr. fővegyszerész.

Rég elmúlt az idő, amikor ránézéssel, ízleléssel, vagy tapintással, szóval az emberi érzékszervek segítségével véleményint lehetett mondani valamely termény, termék vagy cikk jóságáról és használati értékéről. Talán a bor, vagy a szesz italok jóságáról lehet azok ízéből erősségükre stb. következtetni. De a vizezésre, szeszezésre, vagy másféle keverésre már nem tudunk az ízből gyanakodni. A tej is lehet jóízű, de vizezett, vagy fölözött. A jónak látszó vajban is sok lehet a víz, valamint a sajt íze sem árulja el annak zsirtartalmát. Az ipari termékek, kereskedelmi cikkek stb. jóságáról azonban egyáltalában nem tudunk véleményt alkotni magunknak érzékszerveink útján.

A huszadik század mezőgazdasága, ipara és kereskedelme az anyagok, termelvények és cikkek oly változatos sokaságát hozta forgalomba, hogy szükségesnek látszott a kémia és fizika tudományához folyamodni, hogy az anyagok minőségének megismerése pontos és megbízható lehessen. A kultúra haladásával a csalafintaság is kifejlődik. Éppen ezért tájékozásul és védekezésül a szem erejét a nagyító üveggel és mikroszkóppal, a tapintás és ízlelés érzékszerveit pedig a kémia és fizika vizsgálataival kell kiegészíteni, illetőleg azok teljesítőképességét fokozni.

A kínálat és kereslet nagy forgatagában, a konkurencia különböző fajainak versengésében, a megélhetés nehéz küzdelmében csak az tud boldogulni, aki anyag- és áruismeretét alaposná, megbízhatóvá és részletessé tenni, kimélyíteni és szilárd alapokra fektetni igyekszik.

Valamely anyag tulajdonságairól, értékéről, felhasználási lehetőségéről, kereskedelmi és tápértékéről, azonosságáról csak akkor nyerhetünk tiszta képet, ha ismerjük az anyag összetételét, értékét, valamint káros anyagainak milyenségét és mennyiségét, az anyag tisztaságát stb. Erről csak fizikai, vegyi, kémiai és mikroszkópiái stb. vizsgálat nyújt pontos és kimerítő felvilágosítást. Ezekkel a vizsgálatokkal foglalkozik a vegykísérleti állomás. Ezért a jó gazda, a gondos kereskedő, a lelkiismeretes gyáros stb. bizalommal fordul a vegykísérleti állomáshoz, amely a különböző anyagok minőségéről és felhasználásáról szakszerű felvilágosítást nyújt.

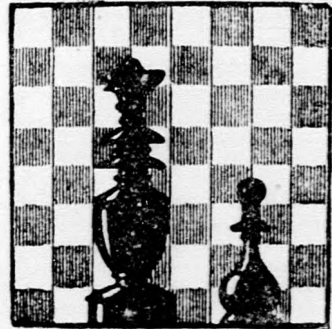
A vegykísérleti állomás mindennemű anyag kémiai, fizikai és mikroszkópiái vizsgálatával foglalkozik. Elemzések alapján megadja a mezőgazdaságban termelt különböző anyagok összetételét, alkotórészeinek milyenségét és mennyiségét. Ez alapon szakvéleményeket szerkeszt a különböző termelvények felhasználására, eltarthatóságára, továbbá oly irányú átalakítására, hogy az értékesebb és a kereskedelmi életnek megfelelő legyen. A különböző anyagok hamisítatlanságára, romlatlanságára, azonosságára, minősítésére stb. vonatkozó vizsgálatokat is végez a vegykísérleti állomás. Feladata az intézetnek továbbá, a különböző termelési és gyártási módszerek ellenőrzése, készülékek, szerkezetek stb. hatásfokának meghatározása, valamint a kész árúk, félgyártmányok és hulladékanyagok értékének megítélése. Végrehajtja az állomás az 1895. évi XLVI. törvényeket. E célból ellenőrzi a különböző mezőgazdasági cikkek, az élelmiszerek hamisítatlanságát. Helyszíni szemléket, piac-, üzlet- és gyárvizsgálatokat, mintavételezéseket és elemzéseket végez.

Felvilágosítást nyújt a vegykísérleti állomás mindennemű mezőgazdasági, ipari, kémiai és kémiai technológiai kérdésben. Elemzései alapján szakvélemények adásával

van segítségére a mezőgazdának, a kereskedőnek, iparosnak és gyárosnak az intézet.

A vegykísérleti állomás tudományos, kutató és kísérleti munkát is fejt ki a talaj- és trágyaismeret, növénytermelés, takarmányozás, gazdasági iparok körébe vágó kérdések terén. Vizsgálati eredményeit és azoknak gyakorlati hasznú részét a sajtó útján közli a nyilvánossággal. Felügyel az állomás a trágya- és takarmánypiacra. Ellenőrzi kémiai, fizikai stb. vizsgálatokat végez az állomás a hatóságok, magánosok, intézetek, gazdák, kereskedők, gyárosok stb. részére, a földművelésügyi minisztérium által megállapított díjért. Előadások tartásával, gyakorlati vizsgálati módszerek betanításával is a köz érdekét igyekszik szolgálni.

A különböző anyagok vizsgálatával el akarja érni a vegykísérleti állomás azt, hogy senkit anyagi, vagy egészségi károsodás ne érjen. Sokoldalú munkájával védi a termelőt, a fogyasztót, a munkást, iparost, kereskedőt stb.-t; meggátolja és megtorolja az élelmiszerek hamisítását; elősegíti a mezőgazdasági és ipari termelést; népszerűsíti a tudományokban elért eredményeket; okszerű termelésre, anyagértékesítésre, anyagkihasználásra tanít s minden téren a közgazdaság érdekében, a többtermelés minél szélesebb és általánosabb körben való elterjesztésében igyekszik közreműködni.

KIRÁLY és PARASZT palotától kunyhóig

egyaránt ismeri és használja a páratlan hatású

DIANA

sósorszeszt,

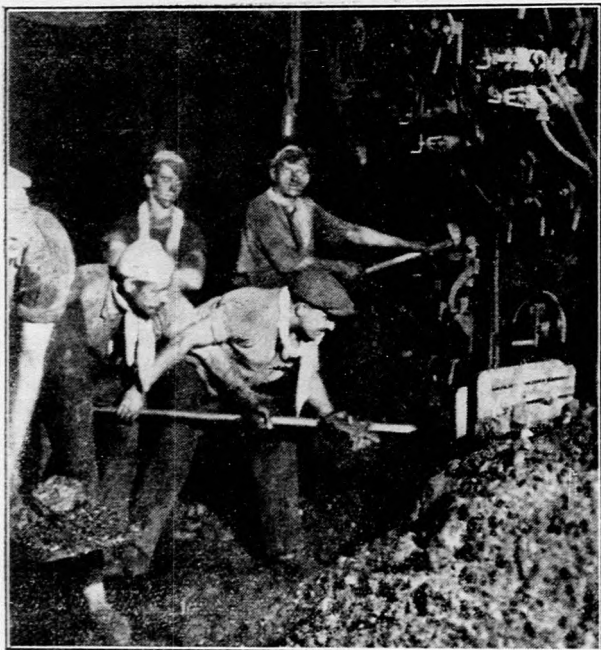
melyet a közvélemény a legerősebb és legjobb háziszegyanánt emleget.

A Diana sósorszesz hűlésből eredő szagatásoknál, csúzos, köszvényes bántalmaknál és idegfájdalmaknál fájdalomcsillapító.

Kimerültségnek, testi és szellemi fáradtságnak frissítő. Élénkíti a vérkeringést, fokozza a kitartást, visszaadja a testi erőt és szellemi frisseséget, növeli az ellenállóképességet.

WETOL-SEBOLAJ

mely a friss sebek és az égési sérülések gyógyítására kiválóan alkalmas.

Az óceánjáró pokla.

Képzünk az óceánjáró kolosszus fűtőházában készült, ahol a szénportól koromfekete munkások rettentő hőségben végzik nehéz munkájukat.

Az Alföld fásítása. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara azon körülménytől indíttatva, hogy az Alföldnek a Kamara területébe eső része is fátlan, kietlen pusztaság, ligetes, nagy kertté óhajtja azt alakítani. Évéggett megalakították a „Faültetők Társaságát”, hogy egy táborba tömörítse, serkentsen a fát szeretőket, hogy őket oktathassa, hogy minden alkalmat megragadva, nekik kedvezményeket nyújthasson, hogy érdekeiket, mint a közös cél érdekeit, minden erejével, mindenkor védhesse. Ennek a társaságnak tagjai tagdíjat nem fizetnek, hanem önkéntes buzgalomból fogadalmat tesznek, hogy évente legalább egy fát ültetnek és erre másokat is buzdítani fognak. Semmiféle címen semmiféle díjat nem fizetnek, de minden a Kamarához intézett kérdéseikre díjtalanul, azonnal a legkézségesebb felvilágosítást és tanácsot kapják meg. Ezenkívül különböző kedvezmények kieszközölésén is fáradozik a vezetőség. Eddig sikerült már elérni azt, hogy a fák, gyümölcsfajtyványok, csemeték beszerzésénél 10–30 százalékig menő kedvezményt kaptak a tagok. Árkedvezményre jogosító igazolványt adnak akár levélben, akár élőszóval fordulnak hozzájuk. Minden alkalmat megragadnak arra, hogy tagjaik számát szaporítsák s a tagok csak a következőket kell, hogy magukra vállalják: Minden évben törekedni kell minél több fát okszerűen ültetni, gondosan megválasztandó fánemekből; erre másokat is igyekezni kell megnyerni; a növényi és állati ellenségektől rendszeresen védenie kell fát; végül igyekezni kell minél több tagot megnyerni a Faültetők Társaságába való belépésre. Ilyen programmal sikerülhet is majd ezen társaságnak dicséretes terve: „Hazánk egy pompás nagy kerthez lesz hasonló!” Kötelessége tehát mindenkinek, hogy ezt a rendkívül fontos ügyet mindenfelé hirdesse és vigye át a serdülő ifjúság lelkébe is, hogy az ott örökre gyökeret verjen.

Csigairtás. A csigák — úgy a házatlanok, mint a házzal bírók — rendkívül nagy kárt tesznek a konyhakertben s a vetészekben. Igen jól irtja ezeket a kacsra, mely nagy mohósággal keresi s élvezettel fogyasztja el ezeket. A különféle ajánlott csigairtószerek sok kárt tesznek a csigákban s emellett igen drága és sok időt vesz igénybe alkalmazásuk. A tyúk sem veti meg a csigát, de sokat kaparász s ezért a veteményes kertbe nem való. A reggel éhgyomorral kieresztett kacsasereg élénken keresi a csigát, felügyeletük könnyű, egy óra alatt nagy területet bejárnak s rengeteg csigát habzsolnak fel, amely után vízzel bocsátjuk őket.

(Horn.)

Sivár homoki mezők megjavítása. Vannak helyek, ahol a jóság száraz, hitvány növényzettel, ritkásan benőtt, úgynevezett „legelőkön” próbál legelőzni. Ezek a helyeken nem talál ugyan sok takarmányt, de mire este hazakerül, annál jobban kiéhez. Különösen községi legelőkön van ilyen helyzete a jóságoknak. Ha meg azután az illető község homokos vidéken van, még szomorúbb sors jut a csordának. Az ilyen helyeket érdemesebb feltörni szántónak. Egyik okszerűen kezelt uradalomban a sivár homokot úgy tudták zölddéz varázsolni, hogy szőszösbükkönnyet és homoki borsót vetettek bele zabbal, mint védőnövényvel. A talaj előkészítése őszi szántásból, tavaszi tárcsázásból állott. Márciusban vetettek s ismételt tárcsázás, majd fogasolás után az elvetett magot szalmával hintették be és betaposztatták, hogy a szél el ne hordja. Az így előkészített talajon igen szép, buja, zöld növényzetet nyertek. Amikor még kat. holdanként 200 kg. szupeszfátot + 40 kg. méznitrogént, 100 kg. 40 százalékos kálsót is adtak, éppen várakozáson felüli eredményre jutottak. Vetőmagmennyiség 90 kg. volt úgy a szőszösbükkönnyé, mint a homoki borsóból; a védőnövényül szánt zabból pedig 40 kg.-ot vetettek.

Ajándéknaptáraink szétküldését megkezdettük.

A *Vasárnap* — csakúgy mint a múltban — ezidén is ajándéknaptárral kedveskedik régi előfizetőinek. A naptárak szétküldését kiadóhivatalunk megkezdte, tehát legkésőbb karácsonyig valamennyi régi előfizetőnk asztalán ott lesz a gondosan szerkesztett, tartalomban és képanyagban egyaránt kitűnő, vas-könyv: a *Vasárnap Naptára*.

A *Vasárnap* nem akarja megfosztani ettől a pompás ajándéktól azokat sem, akik ezután lépnek előfizetői sorába. Mindazoknak tehát, akik *legalább egy félévre előfizetnek lapunkra*, kiadóhivatalunk szintén megküldi ingyen és portómentesen a „*Vasárnap Naptárát*”.

A fentieket különösen *jóbarátaink* szíves figyelmébe ajánljuk. Azoknak a derék, lelkes *jóbarátainknak* figyelmébe, akik lankadatlan buzgalommal, szívós kitartással és szívők egész melegevel végzik gyönyörű munkájukat a *Vasárnap* terjesztése és erőgyűjtése terén. Azt hisszük, hogy fáradozásaik megkönynyítésére szolgál, ha munkásságuk során ismerőseik és barátaik körében ajándéknaptárainkra is hivatkozhatnak.

Kérjük tehát *jóbarátaink gárdájának* valamennyi öntudatos, okos tagját, hogy most, az új esztendő közeledtével — tehát a lezalkalmasabb időben — szenteljenek ismét egy kis munkát, egy kis fáradságot leghebbe fegyvertársuknak: a *Vasárnap*-nak és *toborozzanak híveket a Vasárnap hatalmas táborába*. Bizonyosak vagyunk benne, hogy *jóbarátaink gárdájának* régi, kipróbált harcosai meghallgatják kérdő szavunkat.

Alább közel *ötven nevet* talál az olvasó: a gárda új tagjainak nevét. Nem intézkünn hozzájuk külön kért, a maguk elhatározásából és a *Vasárnap* iránt érzett ragaszkodásukból fakadt nagyszerű cselekvésük. Fogadják érte a *Vasárnap* legközelebbi köszönetét, hűséges barátságát és odaadó, önzetlen munkáját.

Négy új előfizetőt gyűjtött: Rabata József.

Hármat: Kardos József, Répássy Mihály, Savanyú Vendel, Ujj Ernő.

Kettőt: Felföldi János, Kalmár Izidor, Kercsmár Dénes, ifj. Kusnyár Márton, Lipka Vencel, Major János, Nagy János, Pongrácz János, Sulák Sándor, Takács Lajos, Viczina Lajos, Vida János.

Egyet: Alsó Panka József, Baráth János, Bartha Sándor, Böngyik János, ifj. Csapó János, Felső Molnár Mihály, Gläser György, Huszár Pál, Jobbik Andor, Kálmán János, Kis Gusztávné, Kocsis István, ifj. Kovács József, Kontra Sándor, Lövel Kálmán, Mezei József, Milos János, Molnár Imre, Németh Ignác, Onódi József, Pánczél Rezső, Pék István, Raffael Péter, Szabó István, Szücs János, Treier Imre, Végel János és Werner Károly.

Részletfizetésre — készpénzárakon. Sokan gondolkodóba estek már azon, vajjon lehetséges-e az ilyesmi, s elmentek a Rákóczi-úti Hangszerpalotába s ott zongora, hegedű vagy egyéb hangszerre vált belőlük, mikor meggyőződtek arról, hogy részletfizetésre egy fillérrel sem kell többet fizetniük, mintha készpénzzel vásárolnának.

Ki tud több időjárás szabályt összegyűjteni?

A „Vasárnap“ hetedik pályázatának eredménye.

A Vasárnap hetedik versenyére hatvannyolc olvasónk küldötte el dolgozatát. (Tehát nem hatvanhét, mint először jelentettük. Hencz Mihály újdalmadi olvasónk neve ugyanis tévedésből kimaradt a névsorból.) A pályázók közel ezerkétszáz szabályt gyűjtöttek össze és juttattak el hozzánk. A bírálóbizottság jelentése így hangzik:

„A tudomány szakemberei mély hálát érezhetnek a pályamunkák írója iránt, mert az az anyag, ami összegyűlt, már az egyszerű átolvasásnál is

nagyon becsesnek bizonyult.

Sok oly megfigyelést közölnek az írók, javarészt földművelők, amit a tudós aligha tehet. Vannak szabályok, amelyek a tudományos kutatásnak új irányt szabnak és megbízhatóbbá teszik az időjárás különösségeinek előrejelzését.

Nagy számuknál fogva főleg azok a szabályok váltak ki, amelyeknek *egy szép nap időjárásából egy-egy hónapnak vagy az évszakoknak időjárására következtetnek.* A meteorológusok kétkedéssel állottak az ilyfajta összefüggésekkel szemben, mert eddig csak a gyertyaszentelői szabályt igazolta a tudomány. Ámde a beérkezett munkák arra ösztönöznek, hogy e kérdést tüzetesen megvizsgáljuk és

igazságot szolgáltatassunk a népies felfogásnak, amely csak néha téved.

Ilyen tisztára babonának látszó eljárás a Luca-napi időjósdság, vagy a *hagymalevelek megszőzása Szilveszterkor.* Ettől épp úgy meg kell tisztítani a népies tudományt, mint ahogy a szakembereknek is le kell vetni merev és az idők folyamán teljesen megváltozó hamis ítéleteiket.

Sokkal több szabály érkezett be, semhogy akár csak kivonatossal is szólhatnánk róluk.

Könyvben fogjuk feldolgozni a beérkezett szabályokat,

kiegészítve más gyűjtésekkel és adatokkal. A könyv megjelenésének idejét természetesen közölni fogjuk olvasóinkkal.

Most csupán arra szorítkozunk, hogy a legértékesebb dolgozatokból ismertessünk néhány összefüggést.

— *Jó időre vall* — írja *Sávai Ferenc Szegecfelsőtanyáról* — ha a *kemény füstje egyenesen felszáll.* Talán több mint egy évezred tapasztalata van ebbe a mondathoz összesűrítve. Hiszen *Fesztly Árpád Honfoglalás* című körképén is ott áll a táltos a felfelé szálló áldozati füstnél. 927-ben a Duna—Tisza közén még a tábornokok füstjéből jósolt a táltos, ma a gazda a tűzhelyről fől szálló pára és korom irányából állapítja meg másnapi munkarendjét, hogy fát vágjon-e a fészerben, vagy pedig szántásra készüljön elő? *A felfelé szálló füst* ma még a nép tudománya és a tudós leereszkedni vél, ha statisztikát készít róla, hogy hányszor válik be és kiböngésszi a folyóiratok magyarizátát. *A levegőben lebegő cseppek villamos töltése* — így fogja a tudós a magyarázatot megkezdeni — de talán tíz, talán száz év múlva az időjárás intézetek pontos műszerekkel fogják mérni a füst felszálló sebességét és irányát, füstölő eszközzel fogják kémlelni villamos-e a levegő, vagy ahogy minálunk mondják: *puskaporos-e?*

Paukovits Emilia Jákról feljegyezte, hogy *esni fog, ha a felhő a szél elé megy.* A tudós ezt úgy magyarázza, hogy a levegő *örvénylőben van.* Ilyenkor az örvény közepén felfelé száll a párás levegő, amely fent esőcseppekké sűrűsödhet. A beküldött szabály a tudomány új, rövid és szemléletes kifejezés-módot nyert és a levegő örvénylésének egyszerű és biztos jelét.

Megmagyarázhatatlannak látszik, hogy *ha a Szent János-bogár nagyon fénylik, szép idő várható.* Ezt még ki kell kutatni. Nehéz kérdés, hiszen még a Szent János-fény természetét is alig ismerjük, hát még azt, hogy mi szabályozza. Van, aki azt találta, hogy a bogár lámpásában nagyon kicsi világító lények szolgáltatóják a fényt. Végelentül kicsi cseppentők van-e párányi lényeknek, amiknek elszaporodása főleg a tápláléktól és az időjárástól függ. Lehet, hogy *Walter Antal bácsalmási olvasónk* feljegyzése emellett bizonyít.

Meg fogjuk figyelni *Surinás István újrési olvasónk* rigmusait. Azt írja, hogy

Új napja ha világos:

A termés se lesz hiányos.

Elhisszük, csak az a kérdés, burgonyában vagy buzában, mert legtöbbször ami jó a kapásnak, árthat a kalászosnak.

Márciusban a báránkok táncrakerekednek,

Áprilisban újra akolba rekednek.

Ilyen megfigyeléseket a hónapok hőmérsékletének ellentéteességéről a magyar meteorológiai intézet tudós igazgatója, *Steiner* professzor is tett, csak hogy ezt a tudósok *negatív korrelációnak* hívják, ami magyarul szövege *ellentétes viselkedést, ellentétes hőmérsékleti összefüggést* jelent. Ilyen az is, hogy

Gyertyaszentelő hidege,

Kora tavasz előjele.

Nagy munkát végzett *Buzás György szarvasi olvasónk*, aki 1896 óta jegyzi az időjárást és a búza növéseit. Ez több és más, mint amit vártunk, ezért könyvjutalom helyett neki egy *üveg-csövet küldünk*, amit paradicsomba, krumpliba vagy szőlőbe szúrva, megfigyelheti, hogy a meleggel, nedvességgel hogy változik a növény nedvessége.

Különös, amiről *Vas József veleméri olvasónk* tudósít: *Ha a nyári nagy melegben a növény elhervad, eső jete.* Inkább még nagyobb szárazságot várna az ember. Mi lehet ez? A tudomány paradoxnak nevezi az effélet, azaz látszólagos ellentéteességnek.

A haltenyészto tudósok illetékesek véleményét mondani *Berky Ignác dunaföldvári olvasónk* feljegyzéséről: *Ha a csuka mája elől hegyes, hátul széles: nagy hideg várható.*

Kíváncsiak vagyunk, hogy idén a vadméhek késő ősszel is szorgalmasan jártak-e mézgyűjtésre, mert *Baráth János Belvárdról* azt írja, hogy ez *nagy telet jelent.* Azt is szeretnők tudni, hogy a nagy tél hosszú vagy kemény hideget jelent-e?

Iffy Piskator András Nógrádpatakról abból következtet hideg télre, *ha Mindszente napja után nagyon jó idők vannak és a legyek nagyon szállódnak az istállóban.* Kérdés, hogy ez nemcsak decemberre, hanem a következő két téli hónapra is érvényes-e?

Jó szentendőt vár *Bahidszky János tordasi földműves, ha délnyugatról hallatszik az égzörgés először.* Melyik évben vált ez be?

Karl János sólyi olvasónk negyvenhat szabálya a levegő szárazságával függ össze. Például: *Télen, ha hirtelen megszárad a papiros vagy más, nagy deret jelent.*

Nincs terünk reá, hogy tovább folytassuk a beküldött anyag ismertetését. Csupán azt hangsúlyozzuk újra, hogy mind a hatvannyolc pályázó, aki fáradságot nem kímélve, segítő kezét nyújtott az időjárásstannal foglalkozó tudósainknak, renkívül hasznos és becses munkát végzett, amiért *valamennyi versenyén a legteljesebb elismerést illeti.* Örömrünk annál nagyobb, mert ismét fényes bizonyosságát szolgáltatott annak, hogy a falvak népe minden komoly kérdés iránt önzetlenül és szeretettel érdeklődik.

A pályázat nyertesei.

A beérkezett hatvannyolc pályamunka közül tizennyet részesítettünk jutalomban.

Az első díjat, *Lovassy Sándor dr.: Magyarországi gerinces állatai* című kilencszáz oldalas munkáját nyerte:

Surinás István (Újrész.)

A második díjat, *Wellmann Oszkár dr. Szarvasmarha-tenyésztés* című háromszázoldalas kötetét nyerte:

Baráth János (Belvárd.)

A harmadik díjat, *Döhrmann Henrik Lőtenyésztés* című háromszázoldalas munkáját nyerte:

Sávai Ferenc (Kistelek.)

A negyedik díjat, eneséi *Dorner Béla Sertésenyésztés* című háromszázoldalas kötetét nyerte:

Iffy Piskator András (Nógrádpatak.)

GRAMOFON

kitűnő, tisztahangú beszélőgép 40 pengő.
Nagyobb, erős, gyönyörű hangú 64 pengő.
A világ legjobb beszélőgépei és hanglemezek legnagyobb raktára.

Sternberg

királyi udvari szállítók hangszergyárában,
BUDAPEST, VIII., RÁKÓCZI-ÚT 60.

Az ötödik díjat, Kovácsy Béla *Juhtenyésztés* című kétszázoldalas kötetét nyerte:

Karli János (Sóly.)

A hatodik díjat, Dorner Béla *Sertésenyésztés* című kötetét nyerte:

Vas József (Velemér.)

A hetedik díjat, Bodrogközy Zoltán: *Márványasszony* című novellás kötetét nyerte:

Paukovits Emilia (Ják.)

A nyolcadik díjat, a *nedvességmérő-készülék*et nyerte:

Buzás György (Szarvas.)

A kilencedik díjat, Kovácsy Béla *Juhtenyésztés* című kötetét nyerte:

Walter Antal (Bácsalmás.)

A tizedik díjat, Wellmann Oszkár *Szarvasmarhatenyésztés* című kötetét nyerte:

Bahidszky János (Tordás.)

A tizenegyedik díjat, Döhrmann Henrik *Lótenyésztés* című kötetét nyerte:

Berky Ignác (Dunaföldvár.)

A jutalomdíjakat a legrovidebb idő alatt a nyertesek címére juttatjuk. Tekintettel arra, hogy — mint említettük — a pályázat anyagából könyv készül, a pályaművek közlésétől eltekintünk.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

December hó 18-án nyitják meg a szarvasi gazdasági tanintézetet.

A Tessedik Sámuel-ről elnevezett szarvasi középfokú gazdasági tanintézet, amely első ilyen iskolája az országnak, december 18-án tartja ünnepélyes megnyitását. Az ünnepélyen való megjelenését kilátásba helyezte Pesthy Pál igazságügyi, Mayer János földművelésügyi miniszter, Schandl Károly és Tóth Jenő államtitkár. Képviseletük magukat az OMGE, a mezőgazdasági kamarák, a vármegyei gazdasági egyesületek képviseletében Beliczey Géza felsőházi tag, a vármegye nevében Kovácsics Dezső dr. főispán és Daimel Sándor dr. alispán jelenik meg. Ugyanakkor avatják fel a kormány támogatásával épült modern emeletes Luther-árvaházat, a népjóléti miniszter képviseletének, Pettkó-Szandtner Aladár államtitkárnak jelenlétében.

Százesztendős aggastyán.

Képzünk Pöckel Leopold német polgárt ábrázolja, aki elmúlt százesztendős. Körülötte nagyszámú családja foglal helyet.

Még mindig nem állapították meg az ezévi termésű cukorrépa árát.

A mezőgazdasági képviselők által a cukorrépa árának megállapítása tárgyában kiküldött bizottság november hó 29-én az Országos Mezőgazdasági Kamarában Khuen-Héderváry Károly gróf elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a gazdák kiküldöttéi megállapították, hogy a cukorgyáraknak az 1927. évben termelt cukorrépa árának méltányos revízióját illetően, az eddigi tárgyalások során elfoglalt álláspontja tárgyalási alapul nem szolgálhat. Tekintettel azokra a kedvezményekre, melyeket a kormány a vám nagyobb kihasználása, a vasuti szállítási és a fogyasztási adók kamatának mérséklése révén a gyáraknak ama feltétel mellett juttatott, hogy azok előnyeiben a termelőket is részesíteni kell, a bizottság a repárák kérdésében való döntésre a gazdák nevében magát felhatalmazottnak mindaddig nem érzi, amíg a kormánynak a fentebb jelzett kedvezményekkel kapcsolatban elfoglalt álláspontját nem ismeri. E kérdések tisztázása és a tárgyalások lezárása a folyó év vége előtt aligha remélhető.

Több búza és rozs termelt a világon ezidén, mint tavaly.

A Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet szerint az idei búza-termés az északi földtekén hat százalékkal, a rozsé tizenöt százalékkal nagyobb, mint tavaly. Az északi földtekén 819 millió métermázsza búzára számítanak a tavalyi 770 millióval szemben. A világ valószínű kukoricatermése 733 millió métermázsza lesz a tavalyi 770-el szemben. A burgonyatermés jobban sikerült, mint várták. A cukorrépatermelés sok esetben nem megfelelő, cukortartalma azonban általában felülmúlja a 18 százalékat.

A hatóságoknak kell kézbe venni a mezei pocok irtását.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara felhívta már több ízben a gazdák figyelmét a mezei pocok irtására. Mint hogy azonban a kamarai körzet négy megyéjéből a havonta érkező mezőgazdasági helyzetjelentések arról győzték meg a kamarát, hogy egyes helyeken a mezei pocok elszaporodása az őszi vetésekben már olyan károkat tesz, hogy annak teljes elpusztulása következhetik be, arra kérte a vármegyei alispáni és járási főszolgabírói hivatalokat, hogy a hatóságok vegyék kezükbe a mezei pocok irtását és ott, ahol arra szükség van, rendeljék el a kötelező irtást.

Darányi-émlékünnep. A magyar gazdatársadalom országos ünnep keretében rójjá le kegyeletét Darányi Ignác emlékére előtt. Mint ismeretes, mozgalom indult meg, hogy országos gyűjtéssel szobrot emeljenek a magyar agrármozgalom ez egyik legkiválóbb harcosának. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a Darányi-émlékbizottság felkérésére a Magyar Gazdaszövetséggel együttesen december hó 11-én, délelőtt 10 órakor a Köztelek székházának dísztermében Darányi-émlékünnepet rendez, amelyen az emlékszózat elhunyt agrárius vezér legrégebb és legbizalmasabb munkatársa, Bernát István, a Magyar Gazdaszövetség elnöke mondja.

Felemelték a szivarok árát. A pénzügyminiszter, illetve a m. kir. dohányjövődék ismét szabályozta, helyesebben felemelte az általános forgalomban levő és a különlegességi dohánygyártmány árát. Az új árszabás, amely csak az egyes szivarfajok árát változtatta meg, december 4-én lépett életbe. Az általános forgalomban lévő új szivarárak darabonként a következők: Regalitas 28 f, Britanica 24 f, Trabucos 20 f, Operas 19 f, Milares 18 f, középfinom szivarok: Cuba-Portorico 18 f, Portorico 11 f, Rosita 9 és fél f, Cigarillos 7 f; kevésebb finom szivarok: vegyes külföldi 9 f, Pannonia 2 f. — A különlegességi szivarok új árai Regalia 34 f, Regalia-Favorita 32 f, Operas-Especial 32 f, Regalia-Media 30 f, Trabucos-Especial 24 f, Havana-Virginia 24 f, Portorico-Especial 20 f, Galanes 20 f, Senorita 10 f, Damas 10 f.

PETROLEUM-KÁLYHA

(a technika csodája) tiszta, üzembiztos, füstcső nélkül ég, csodás meleget ad, legolcsóbb tüzelés. — Árak P 30-tól nagyság szerint.

Petroleum-gyorsfűzők. — Viharlámpák. — **KARBID.** — Acetylenégők és összes kellékek

Szállítja a kőszimert szaküzlet:
SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA BUDAPEST
VILMOS CSÁSZÁR-UT 53.

(Alapítva: 1894.)

Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.

Serédi Jusztinián dr. az új hercegprímás. A pápa *Serédi Jusztinián dr.* bencésrendi szerzetesét, a vatikáni magyar követség egyházi tanácsosát, esztergomi érsekké nevezte ki. Az új esztergomi érseket, aki egyben Magyarország hercegprímása is, a pápa a legközelebbi konzisztóriumon, a december 19-iki titkos, majd 21-iki nyilvános konzisztóriumon bíbornoki méltóságra fogja emelni. Serédi Jusztinián kinevezése az egész országban osztatlan örömet keltett, mert az új hercegprímás korunk legnagyobb egyházjogásza a kedvelt bizalmas embere a pápának. Serédi György Jusztinián dr. 1884 április 24-én született a pozsony megyei *Dedki* nagyközségben. Édesatyja érdemes cseresmester volt. Az istenfélő szülőknek kilenc gyermeke közül Gyuri volt a legkisebb. 1901-ben Pannonhalmán felöltötte a Szent Benedek-rend ruháját. Az érettségi után a számtan-fizika szakot akarta választani de főpátija, *Fehér* Ipoly, Rómába küldötte teológusnak a bencés-egyetemre. Itt végezte teológiai tanulmányait, de egyben itt vetette meg merész ívelési pályájának alapját is. *Kohl* Medárd püspök Pannonhalmán szentelte áldozópappá 1908. július 14-én. *F. Bastien* Péter elkérte Serédit Fehér Ipoly főpátiától az egyházjogot kodifikáló pápai bizottság számára, melynek hamarosan konzultora, tanácsosa lett. Az 1909. év júniusában Fehér Ipoly Pannonhalmára díszponálta hitszónoknak és teológiai tanárnak, de az új főpát, *Hajdu* Tibor, egyik legelső intézkedésével 1910. februárjában visszahelyezte Rómába, megkezdett munkakörébe. Ettől fogva állandóan Rómában tartózkodott és csak a nyári szünidőt töltötte itthon. Az 1910. utáni évek egészen az egyházi munkálatokkal telnek el. Mikor 1918-ban az új Codexet átnyújtották a pápának, Serédi a spanyol kormány védelme alatt hazajött Pannonhalmára. Még ki sem pihente fáradságát, midőn hívta a haza. Tábori lelkész lett s mint ilyen az Esztergom–kenyérmezel táborba nyert beosztást. Onnan tért vissza Pannonhalmára. *Gasparri* bíbornok államtitkár újra Rómába kérte őt, hogy elkészítse az új Codex forrásainak 14 hatalmas kötetét. Emellett a vatikáni magyar követségnek egyházi tanácsosa volt. Az apostoli szentszéknél a magyar egyházmegyéknél és rendjének ügyvivője lett. Az új esztergomi érsek kinevezése hírére az Országos Katolikus Szövetség azonnal elnöki értekezletet tartott és az egész magyar katolikus társadalom nevében távirat útján üdvözölte a Rómában tartózkodó új magyar hercegprímást, akit ezenkívül is sok százan felkerestek hódoló táviratokkal és levelekkel.

A hadikölcsöntulajdonosok a napokban igen népes és elkeseredett hangulatú országos nagygyűlést tartottak Budapesten, a régi képviselőházban. A nagygyűlésen a valorizációs törvényjavaslattal foglalkoztak, rámutatva azokra a sérelmekre, amelyek a kötvénytulajdonosokat érik, ha a javaslat törvényerőre emelkedik. A nagygyűlés határozati javaslatot fogadott el és abban tiltakozik a hadikölcsönkért minden olyan terve ellen, amely az eredetileg reális értékű vagyonok elkobzását jelenti. Tiltakoznak a javaslat törvénybeiktatása ellen, mert az úgynevezett valorizációs törvényjavaslat a hadikölcsön címletekbe fektetett vagyonok megsemmisítését szándékozik kimondani és az úgynevezett karitatív segélyezést célzó javaslat az adós és hitelező jogviszonyát, a koldus és adakozó viszonyával kívánja felesélni. A meglehetősen izgatott nagygyűlés állásfoglalását az illetékes miniszterek elé terjesztik.

Pályázat a győri munkásnő-internátusba. A győri selyemfonódaival kapcsolatosan fenntartott munkásnő-internátusban 60 hely üresedett meg, ahová 12–16 éves korú leányokat vesznek fel. A leányokat selyemfonó munkásnőkké képzik ki és a három évi időtartam alatt bizonyos összeget meg is takaríthatnak. A felvételért az Országos Selyemtenyészési Felügyelőséghez (Budapest, V., Országház-tér 11.) kell fordulni. A kérvényhez születési, iskolai és orvosi bizonyítványt kell csatolni. A hadiárványokat előnyben részesítik.

Farsang a jégen.

Most nyitották meg Berlinben az ujonnan épített, óriási méretű, fedett műjégpályát. A megnyitást farsangi ünnepséggel köttették össze. Képünk az ünnepség egyik jelenetét ábrázolja.

Megint tüntettek a szociáldemokraták. A belügyminiszter három évvel ezelőtt lázító, izgató cikkei miatt megvonta a *Népszavatól* az utcai elárusítás jogát. A betiltás harmadik évfordulóján a *Népszava* burkolt felhívására néhány száz munkás tüntetett Budapesten, az Erzsébet-körúton a Népszava könyvesboltja előtt és a Conti-utcában, ahol a Népszava szerkesztősége van. A tüntetésnek a rendőrség vetett véget. Miután a felizgatott és félrevezetett munkások a békés felszólításnak nem tettek eleget, a rendőrök kénytelenek voltak kardjukat használni, aminek következtében tizennégy könnyű és egy súlyos sebesülés történt. A VII. és VIII. kerületi kapitányságra mintegy harminc tüntetőt állítottak elő és ezeket kisebb összegű pénzbírságra ítélték.

Kisgazda olvasóink köréből a *Lysoform* páratlan fertőtlenítő hatására vonatkozólag a következő tanulságos levelet kaptuk. A *Vasárnap* tekintetes kiadói hivatalának Budapest. Felhívásukra értesítem, hogy a kísérletezésre kiadott lysoformot eredményesen használtam az istálló, sertésöl és tyúkóiban. A baromfikólera, mely minden évben áldozatot követelt, most elmaradt. Száj- és körömfájás nem fordult elő, sertéseim szintén egészségesek, dacára, hogy a faluban sok sertés hullott el orbáncban. Fertőtlenítő hatása gazdaságomban megelőgédesemre nagy eredményeket mutatott fel, miért is minden gazdának figyelmébe ajánlhatom. Budakeszi, 1927 november hó 3. Tisztelettel *Geiselhardt János*.

Ne várjunk utolsó percig, hanem idejében rendelje meg embernek vagy állatnak a szükséges téli takarókat. Olvassa el mai lapunkban megjelent Szóts-takaró hirdetését és rendelésnél hivatkozzék lapunkra, mely esetben bérmentes szállításban részesül.

Elítélték a megszökött honvédeket. *Simon* József, *Andrási* János, *Borbás* László és *H. Nagy* József honvédek közös elhatározással elhagyták a laktanyát, azzal a céllal, hogy otthagyják a katonaságot és hazamennek gazdálkodni. Zendülés és szökés büntette miatt indult meg ellenük az eljárás s a katonai bíróság *Simon* Józsefet négy havi, *Andrási* Jánost, *Borbás* Lászlót és *H. Nagy* Józsefet pedig háromhavi súlyos börtönbüntetésre ítélte.

**LOKOMOBIL-, FECSEKENDŐ-,
CSÉPLŐMENTŐSZEKRENYEK
SZÁRNSZIVATTYÚK, TÖMLŐK
CSÖVEK, ARMATURÁK
minden üzemszükségleti cikk**

VERMOREL - PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.
SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSÁ BUDAPEST
Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)

Úgy fáj a szívünk a nyárért!

Úgy fáj a szívünk a nyárér! Temető a jele világ,
Mint árva szív az anyjár. Halott benne minden virág;
Sírhalmának szélén állunk, Hull könnyünk a falevéllel,
Mint az árvek s könnytől ázunk, Sírunk a zord ősi széllel, —
A nyár édesanyánk oda! Gyászolunk a borulattal,
Megjött az ősz, a mostoha. Elszomorodunk a nappal.

Elszomorodott mindenki . . .
Örvendezni nem tud senki . . .
Úgy fáj a szívünk a nyárér!
Mint árva szív az anyjár.

KÁLMÁN JÓZSEF (S:éphiatom)

Kulturház Buj községben. A Faluszövetség Buj községben működő fiókja hosszas munka után december hó 11-én leplezi le a Faluszövetség és a földművelésügyi minisztérium segítségével felépített kulturházát. A felavató ünnepség a derék és önzetlen vezetőség fáradhatatlan munkájának lesz a betetőzése. Ifjú Deme Mihály, a fiókuszövetség elnöke és Stina Andor titkár a fiókuszövetség rövid fennállásának ideje alatt a falusi kultur-munka terén jelentős eredményeket értek el. Az ünnepségen megjelenik gróf Csáky Károly honvédelmi miniszter, a Faluszövetség központi vezetősége, a vármegye és a járás vezetői. A kulturház a Faluszövetség tervei és utmutatása alapján készült és a földművelésügyi miniszter anyagi támogatása tette lehetővé létrehozását.

Évente sok milliót költ az emberiségnek az a része, amely reuma, köszvény, csúsz és ischiában szenved, egészségének helyreállítására. Ezen óriási összegek túlnyomórészt a különböző kénés és sós fürdőkre, valamint iszapfürdőkre vándorolnak. Milyen elenyészően olcsó amellet a Kriegner-féle Reparátor, amely sok ezer embernek segített már s amelyet azok, akik egyszer használtak, nem győzik eléggé dicsérni.

A Kriegner-féle Reparátor ára 1 P 60 fill., minden patikában kapható, de csak eredeti csomagolásban, az ismert védjeggyel. Főraktár: Kriegner gyógyszerár, Budapest, VIII., Kálmán-tér (Baross-utca sarok).

Szerelmi dráma Lajosmizsén. Balla Rozália volt Lajosmizse legszebb leánya. Fiatal, jókedvű, szerelmes-szívű lány volt, aki boldogan készült az esküvőre, hogy kimondhassa a holtomiglant-holtodiglant Lipóczy Istvánnak. A mult hétre volt kitűzve az esküvő s a szép Rozália az utolsó öltéseket varrta — az esküvője előtt való napon — a kelengyénjén, mikor benézett az ablakon egy álarcos legény, ráfogta revolverét s szívenlőtte a boldog menyasszonyt. Mire a kétségbeesett szülők orvost hívtak, a szép Rozália már halott volt. A gyilkos elmenekült. A csendőrség őrizetbe vett három legényt, Pál Istvánt és a Sipos-fivéreket, akiket azért vett gyanúba, mert kikoszorózott kérések voltak s nyíltan hangoztatták, hogy agyonlövők Rozáliát, ha másé lesz.

A felrobant autó összeütközött két lovat. Borzalmas szerencsétlenség történt Pesten a Ráday-utcában, ahol egy teherautó összeütközött egy sörgyári kocsival. Az összeütközéstől az autó benzintartálya felrobant, a benzín a két lóra fröccsent és a két szerencsétlen állat pillanatok alatt lángokban égett. Az élő lovak megvadultak, de pár száz méter után összeestek. A két állatot beszállították az Állatorvosi Főiskolára, megmenteni azonban már nem tudták és így mindkettőt agyonlőtték. Az eljárás megindult, hogy a gépkocsivezetőt, vagy pedig a kocsist terhelje-e a felelősség a karambolért.

Letartóztatták az amerikai levelek fosztogatóját. A postai igazgatóság már hosszabb ideje nyomoz, hogy megállapítsa, ki dézsmálja az Amerikából érkező, dollárral bélelt leveleket. A házi vizsgálat során megállapították, hogy a tolvaj Sipos Géza postafelügyelő, akit tetten értek. A megtevényt felügyelőt azonnal elbocsátották állásából, a rendőrség pedig letartóztatta.

Három lengyel fiú meggyilkolt két munkást. Szinte hihetetlen, megdöbbentő gyilkosság híre érkezett Boulogne sur Merből. Három lengyel kisleány, 12, 13 és 14 évesek mindössze, meggyilkolták két 45 éves munkást. Az elvetemedett gyerekek borotvával ölték meg a két törődött bányászt. A gyilkosok közül az egyiknek sikerült elmenekülni.

Egy londoni ékszerész vette meg a cári ékszereket. Az orosz szovjet, mint Londonból jelentik, áruba bocsátotta a cári család tulajdonában volt ékszerek egy nagyobb csoportját. A bevő, egy londoni ékszerész, százezer font sterlingért vette meg a véres emlékü ékszereket és már ki is állította, úgy, hogy előre láthatólag rövidesen gazdát fognak cserélni a ragyogó ékszerek, amelyek egykor a szerencsétlen végű cári család tagjain ragyogtak.

A rágalom áldozata. Oldel László déliavasuti tisztviselő felesége, Gelteze Anna, aki csak két héttel ezelőtt kötött házasságot az urával, amiatti elkeseredésében, hogy barátja meg-rágalmazta a férje előtt, megtöbolyodott. A szerencsétlen asszony éjnek idején fehér lepelbe burkolóztatva kiszaladt a kelenföldi pályaudvar vágányaira és ide-oda futkosott, úgy, hogy egy tolatómozdonny majdnem elgázolta. csak az utolsó pillanatban sikerült elrántani a hiányos öltözött nőt a mozdony elől s amikor kiderült, hogy elmeje megháborodott, az angyalföldi elme-gyógyintézetbe szállították.

Életfogytiglani fegyházat kapott Vecsernyés Sándor. A közelmúltban heteken át félelemben tartotta a szegedi tanyák népét egy haramia, Vecsernyés Sándor, aki gyilkolt, rabolt, gyujtogatott. Szegeden fogták el s a státiális bíróság életfogytiglani fegyházra ítélte az utolsó betyárt. Érdekes, hogy az ítélethirdetéshez odarendelték Gold Károlyt, az állami ítélelvégrehajtót is, akinek azonban végül is nem akadt munkája.

Levente-bravur. R. Szabó Imre, kondorosi levente segéd-oktató, leventéi nevében szép koszorút helyezett el a szarvasi hősök emléksobrára. Szabó futva tette meg a 24 kilométeres utat két és negyed óra alatt. A leventeoktatónak nem ez az első bravurosozása: nemrégiben két hét alatt 600 kilométeres utat tett meg gyalog, miközben felkereste az ország nagyobb városait.

Felmentették, mert orvosságot vett a sikkasztott pénzen. A budapesti büntetőjárásbírószágon Dienes járásbíró előtt sikkasztással vádoltan állott az öreg Horváth Alajosné. Az volt a vád, hogy a bizományba kapott szappanból huszonnégy pengő értékű árut eladott, de a pénzzel nem tudott elszámolni. A szegény öreg asszony azzal védekezett, hogy a huszonnégy pengőért tüdőgyulladásban megbetegedett unokája részére vett orvosságot. A károsult cég képviselője kijelentette, hogy a kár megtérítése nélkül nem vonhatja vissza a feljelentést, de, hogy segítsen Horváthné, öt pengő ajánl fel részére. Megható jelenet következett ezután. A tárgyalóterem közönsége, ügyvédek, vádlottak és panaszosok egy pillanat alatt összeadták a hiányzó összeget és a bíróság így felmentette Horváthné, aki sikkasztott, hogy meggyógyíthassa kis unokáját.

Súlyos büntetéseket kapnak a gázoló sofförök. A bíróságok végre példás szigorral büntetik a gázoló sofföröket, akik egyre nagyobb veszedelmet jelentenek a főváros utcáin. Klinkovszky Ambrus soffört, aki a nyáron Udvardy Teréz háztartási alkalmazottat gázolta halálra, ötévi fegyházra és 160 pengő pénzbüntetésre ítélték. Tus-kán József sofför, aki Urbán László napszámot ütötte el, 6 havi fogházat és 80 pengő pénzbüntetést kapott, Horváth Béla soffört, aki Szévi Dávid szőnyegjavítót gázolta el, két havi fogházra és 80 pengő pénzbüntetésre ítélte a bíróság.

Leégett a csornai tojásraktár. Csornán, az Erzsébet-utcában levő Weiss József-féle tojásraktár, ahol háromnegyedmillió darab tojás volt elraktározva, ismeretlen okból kigyulladt és leégett. A kár meghaladja a négy száz milliót, ennek azonban biztosítás révén csak egy része térül meg. A hatalmas lángok-kal égő raktár mellett kedves látvány volt, amint az utcagyerekek eltepték a környéket és vígan lakmározták az égő raktárból kidobált főt tojásokat.

Karácsonyelőtti nagy razzia! tartott a budapesti főkapitányság. A razzian rengeteg nőt és férfit állítottak elő és ezek közül százharminc személyt vittek a toncházba. A nők közül hetvenegyet az erkölcsrendészeti osztályra vittek. A razzian elfogottak közt több országosan körözött notórius betörőt és tolvajt fogtak el.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására legjobban ajánlható a „Ratinol” irtóanyag, mely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhető sváb, ruszai, csótányirtószerek is. Postaszékiüldési hely: „Ratinol” Laboratórium, Budapest, VII., Murányi-u. 36.

TANÁCSADÓ

Kérdés. 1. Mennyi 18 métermázsza buza és 266 kilogramm pergettett méz mai középfolyama? 2. Ügyvédem 1923-ban követelt tőlem 1050 koronát. Én a követelést akkor nem fizettem meg. Hogyan követelheti ezt tőlem mostan? 3. Hogyan juthatnék szimentáli fejőstehénhez? (Ifj. K. N. Terény.) — **Felelet.** 1. A 18 métermázsza buza középfolyama 638 pengő 40 fillér. 2. Ha ügyvédje annakidején követelését elmulasztotta behajtani, sőt kijelentette, hogy a fenti méz árából fogja levonni, úgy ma sem követelhet többet. Méltányosságból azonban 40—50 százalékos valorizációnak lenne helye. 3. A szimentáli tehének behozatalával a földművelés kormány a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét bízta meg. Forduljon tehát hozzájuk (Budapest, V., Alkotmány-utca 29.).

Kérdés. 1913-ban megegyeztem édesanyúmmal, hogy haszonélvezet címén 70 koronát fizetek neki évente, amit én eddig meg is fizettem. Most édesanyám a 70 korona helyett annak békebeli értékét: három és fél mázsa búzát kéri. Jogos-e ez a követelés? (F. J. Nemti.) — **Felelet.** Tekintettel arra, hogy édesanyjával áll szemben — perlekedés elkerülése végett — fizessen száz pengőt. Eddig ugyanis nyolcvan pengőt fizetett, hetven korona körülbelül ennyinek felel meg, tehát csak husz pengő különbözetről van szó. Száz pengő felel meg három és fél mázsa buza mai árfolyamának.

Kérdés. Régi butorok vannak birtokomban. Hogyan lehetne ezeket értékesíteni? 2. Használ-e a szénkő a filloxera ellen? 3. Szőlőben a tőkék egy méter távolságra vannak egymástól. Hány gramm szénkővet használnak a filloxerairtasnál? (6999. számú előfizető, Kehida.) — **Felelet.** 1. Amennyiben, mint írja, behizonyíthatólag értékes butorai vannak, úgy érdemes lenne hirdetés útján elérveztetni. Forduljon ez ügyben az Ernst-múzeum igazgatóságához, Budapest, VI., Nagymező-utca 8. sz. 2. A szénkőnek bevált filloxerairtó hazánkban is. 3. Minden tőke köré (20—30 cm. távol a tőkétől) 4 lyukat kell fúrni s egy-egy lyukba 6—6 gramm szénkővet fekszenedni, így egy négyszögletes területre $6 \times 4 = 24$ gramm szénkővet jut.

Kérdés. 1921-ben 45.380 korona készpénzt és 15.300 korona hadikölcsönt helyeztem letétbe az itteni adóhivatalban vagyonváltás céljára. A pénz és a hadikölcsön kamatoztalanul hever. Mikor kaphatom letétemet vissza? (B. F. Cegléd.) — **Felelet.** Az ezer holdon aluli birtokok után járó vagyonváltás kivételére vonatkozó törvényes rendelkezést még nem adták ki. Tudomásunk szerint a vonatkozó rendelet nemskóra megjelenik és ebben intézkednek a lefizetett összegek elszámolásáról. Addig azonban nem lehet pontosan megállapítani, hogy mennyi jár még vissza a lefizetett összegből.

Kérdés. Szervezek-e Magyarországon Afrikába induló vadászexpedíciókat? 2. Mennyi a fizetése egy állami rendőrnek? 3. Lehet-e családos ember rendőr és hol lehet jelentkezni? (Á. A. Berkesd.) — **Felelet.** 1. Tudomásunk szerint nem. 2. Az állami rendőr fizetése, pótlékokkal együtt 100—200 pengő között változik. 3. Lehet; azonban jelenleg nem vesznek fel újakat. Egyébként a Budapest, VIII. kerület, Mosonyi-utca 5. szám alatt levő rendőrlaktanyában lehet jelentkezni.

Kérdés. Hová forduljak kistejgyűjtő és tejipari tonfolyam végétt? (Sz. L. Tormás.) — **Felelet.** A sárvári m. kir. Tejgazdasági Iskola igazgatóságához. Címe: Pusztalánc, Vas megye.

Kérdés. Van-e olyan szőlővessző, amelyet sem permetezni, sem kénporozni nem kell? (G. J. Békésgyula.) — **Felelet.** Olyan szőlőfajta, melyet permetezni és kénporozni nem kell, sajnos, nincsen és ilyet ajánlani nem tudunk.

Kérdés. Lehet-e a hazai szőlőt szénkőkegyezéssel megtartani, ha a szomszédok nem szénkőkegyeznek? 2. Egy katasztrális holdra mennyibe kerül a szénkő? 3. Mennyibe kerül egy szénkőkegyezkendő? 4. Lehet-e szénkőkegyezést kicsinyben kapni? (G. V. Ócsárd.) — **Felelet.** 1. A szénkőnek határos irtószere a filloxerának akkor is, ha a szomszédok nem irtják. 2. A szénkőnek métermázsza 66—72 pengőbe kerül. Minden négyszögletes területre 24—30 gramm szénkőnek számítandó, egy-egy kat. holdra tehát körülbelül $1\frac{1}{2}$ métermázsza. 3. Szénkőkegyezkendő ára 60 pengő. Kapható Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, szénkőnek pedig az állami vagy bizományi raktárakban. Hogy ez az ön lakóhelyén van-e, azt a községi előjáróság meg tudja mondani.

Kérdés. Szőlőm teljesen elfogyott és borom nem termett, mégis 6 pengő borfogyasztási adót vetettek ki rám. Jogos-e ez? (155. számú előfizető, Sióagárd.) — **Felelet.** Ha a község által

átalány címén megállapítani kívánt fogyasztási adó összegét soknak találja, akkor ne kösse meg az egyezséget, hanem kérje a szemlév mellett való adózást. Ha a községgel a fogyasztási adóátalányra nézve az egyezséget már megkötötte volna, az egyezség felérvényben marad és akkor kérheti a szemlév mellett való adózást.

Kérdés. Hol kaphatok foszforsavas meszet és húslisztet? (D. K. Veszprém.) — **Felelet.** Minden takarmánykereskedőnél, továbbá a Hangyában és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél.

Kérdés. Hogyan kell a nemes gesztenyefát ültetni? 2. Hová forduljak, hogy az állam révén szőlővesszőt rendelhessek? (K. F. Némethy.) — **Felelet.** 1. A nemes gesztenyefa alanyulát nemes gesztenye magjából kinőtt csemete szolgál, melyet ojtani szoktak. Tősarjak útján is szaporítják. Magvetés útján esetleg az anyafajtánál jobb gyümölcsöt termő fát is kaphatunk. A fanevelés részleteit Horn János: Gyümölcsstermesztés című könyvéből tanulhatja meg, mely kiadóhivatalunk útján megrendelhető 5 pengőért. 2. A földművelésügyi minisztériumhoz.

Kérdés. Borjunkt szemében fehér, vékony giliszták vannak. Hogyan lehetne a gilisztákat eltávolítani? (K. J. Tótvázosony.) — **Felelet.** A borjú szemében az Onchocerca aronillata vagy Filaria labiato-papillosa nevű fonalféreg fordulhatnak elő. Csak operációval lehet orvosolni.

Kérdés. Hogyan kell az elscaporodott svábboarakat kiirtani? (R. K. Ónód.) — **Felelet.** A svábboarak irtására legjobb a svábboarak meredékeül szolgáló részekbe befúvatni boraxport vagy natriumfluorid porát. Részletesen közöltünk irtási eljárásokat a Vasárnapi 1926. évi november hó 14-iki (46.) számában.

Kérdés. Földemen igen elterjedt a madársóka. Mivel irtathatnám ki? (T. K. Szalafő.) — **Felelet.** A madársókát gyérítheti vagy kiirthatja, ha mésszel hinti be a földjét vagy pedig trágyázza.

Kérdés. Mielőtt boromat bejelentettem volna, pénzügyőr jelent meg nálam és felvette a borállományt. Most idézést kaptam, amelyben felszólítanak, hogy fizessék ki a borfogyasztási adót és még 28 pengő büntetést szabtak ki rám. A büntetést nem tartom jogosnak, hová forduljak panasszal? (E. J. Pázmánd.) — **Felelet.** A bortermele a község területén termelt, illetőleg a szüret végén még készletében levő bormennyiségét, a szüret befejezését követő nyolc nap alatt köteles bejelenteni. A bejelentés, amennyiben a bejelentő fél a fogyasztási adót általában fizeti, csak nyilvántartás céljából történik és ennek alapján megvizsgálásnak helye nincsen, kivéve ha a fogyasztási adó megrövidítésének alapos gyanúja merül fel. A szüret után hat héttel a pénzügyőr azoknak a készletét, akik a fogyasztási adót szemlév útján fizetik, megállapítja és a talált mennyiséget felírja. A készlet megállapításánál forrásra és borseprőre fehér borból legfeljebb tíz százalékot, vörös borból pedig hat százalékot számítanak le, apadás címén pedig kettő százalékot. Ez adómentes. Ha a fentemlítt rendelkezésből eredőleg jövővéki kihágást követett el, vagy szabályellenesség címén pénzbüntetéssel sújtották és ezt sérelmesnek találja, forduljon a pénzügyigazgatóságához.

Kérdés. Édesapám 1901-ben mérnök által felosztotta birtokát. Testvérem haszonbérbe adta földjét és kiderült, hogy kisebb, mint az enyém. Én felajánlottam, hogy visszaadom a kérdéses területet, de ő ehhez még az előbbi évek haszonbérért is követeli. Jogos-e ez? 2. Cseplőgépet vettem és a forgalmi adót kifizettem. A gáz szerződési illetéket is követel, habár az nincsen a szerződésben. Jogos-e a kérés? (Régi előfizető, Zalaszentiván.) — **Felelet.** Ha annakidején közös belegegyezéssel benyugodtak a mérnöki felmérésbe és hosszú ideig háborítatlanul békésen használták a földeket, úgy testvére nem követelheti a használt föld hozamát. 2. Minden jogügyletnél, tehát az adásvévis szerződéseknél is, külön kikötés tárgya a költség, tehát a bélyeg- és jogilleték viselése is.

Kérdés. Vettem 45 millió koronáért földet. A föld tulajdonosnak 40 millió banktartaléka volt, azt átvettem és 5 milliót neki készpénzben kifizettem. Nekem kell-e kifizetnem a 40 millió kamatait is? 2. A föld jelenleg az eladó többi földjével egyben van s nem akarja nekem a megvett részt átadni. Jogos-e ez? (Előfizető.) — **Felelet.** 1. Ha a szerződésben a takaréka 40 millió — bizonyára jelzálogos — követelésének kifizetésére a vevő vállalkozott, akkor csak a tőkét kell kifizetnie; a hátralékos kamatteleher az eladó tereli. 2. A megvett földbirtok hiány nélküli átadása az eladó kötelessége s ha ez még nem lenne a többi földbirtokból kihatással, akkor ez a felmérés költség az eladót tereli. Ajánljuk a békés megegyezés érdekében a felmérés költség kölcsönös viselését.

A GONOSZTEVŐHELYETTES

KIS REGÉNY * ANGOLBÓL FORDÍTOTTA: VÉCSEY LEÓ.

(2. közlemény.)

II. FEJEZET.

Az éjszakai boxpárba.

Azon az éjszakán John Andrews fütörészve, könnyű szívvel lépett be a Superior ötödik emeletén lévő szobájába. A Superior világvárosi penzió volt, csupa legénylakással, megannyi gazdag és kedélyes életű, gondtalan fiatalember számára.

Andrews, ahogy a szobába lépett, nem gyújtotta fel a villanyt, mert a szeme kissé fáj, ahogy órákon át figyelte a roulett-golyó sebes perdülését. Évek óta lakott már itt, ismerte minden bútort helyét, ezért tapogatózva, aránylag biztos léptekkel haladt az ágy felé s már útközben ledobta magáról kabátját. Még el sem érte azonban az ágyat, megbotlott valamiben s hirtelen gyorsasággal földet ért. Esés közben arca elé kapta karját, mert úgy tudta, hogy itt a karosszéknek kell állnia, amelybe könnyen beleverhetné fejét. Zuhanása azonban könyörületesen megtört valami puha testen és Andrews borzadva érezte, hogy egy élő emberi fejen bukik keresztül.

A következő pillanatban ösztönszerű rugalmassággal ugrott talpra és szabályszerű boxállásba helyezkedett. Ideje volt, mert közben az ágy alsó deszkái megreccsentek, valami kaparászó zaj hallatszott és Andrews inkább érezte, mint látta, hogy ellenfele is felemelkedik. Valami halvány árnyék suhant el mellette a sötétben. A fiatalember öklével teljes erővel arra felé vágott, de elvesztette a célt. Hevesen előrebukott s egyenesen ráesett az ismeretlen éjszakai látogatóra.

Most mind a ketten gomolyagban hemperegtek a földön és hála Andrews gyakorlott izmos karjainak, pár másodperc multán a titokzatos éjszakai látogató — minden kétségbeesett erőlködése dacára — tehetetlenül, legyűrten hevert a földön. Andrews áldozata mellén térdepelve, felnyúlt a falhoz és hirtelen, biztos mozdulattal felcsavarta a villanylámpát.

A fellobbanó szemszűrő fényben szomorú látvány tárult a fiatalember elé. Toprongyos, züllött külsejű férfi hevert előtte a földön, mozdulatlanul és erőtlenül, a borzadálytól kimeredt szemmel. Orrán, ajkán szivárgott a vér és hörögve, kapkodva szedte a lélegzetet.

Andrews elbocsátotta ellenfelét és felugrott:

— Keljen fel! — kiáltott rá tehetetlen áldozatára.

Az ismeretlen lomhán és nyögve feltápázkodott.

— Sajnálom, hogy megzavartam a mulatságát, — folytatta a fiatalember az ágy alá pillantva. — De látja, az alsó hálófülke már le van foglalva s ha nem tévedek, amugy sincsen belépőjegye hozzá.

Az ismeretlen meggyötört arca torz vigyorgásra húzódott, maga pedig szálnalmas gyámoltalansággal az ajtó felé kezdett lopakodni. Olyan riadt volt, hogy Andrews szinte megszánta és az az érzése támadt, mintha valami beteg állatot büntetne. De mégis elállta az ismeretlen útját:

— Hohó, várjunk csak! Előbb mondja meg, hogy került ide és mit akar.

— Az ajtó . . . az ajtó éppen nyitva volt — dado-

gott az idegen. — Kíváncsiságból bejöttem s alig néztem körül, már lépteiket hallottam . . . nem volt idő a menekülésre . . . Ez az egész! . . .

— Hm, érdekes! Annyival is inkább, mert én bezártam az ajtót . . . Dehát hiszen mindegy, úgys bizonyos, hogy lopni akart . . .

— Ne-em, nem!

— De ez nem sikerült! Most aztán rajta vesztett! Ilyenkor, mint a detektívregényekben is olvashatja az ember, két dolgot tehet az, aki tettenéri a magához hasonló csirkefogót. Vagy átadja a betörőt a rendőrségnek, ami a rendes emberek szokása, vagy pedig nagylelkűen megbocsát és elengedi.

— Bocsásson meg . . . — rimázkodott a betörő.

Andrews végigmérte, aztán intett neki. A rejtélyes látogató egyetlen szó nélkül, gyorsan kisompolygott . . .

III. FEJEZET.

A titokzatos levelek.

Ekkor esett a második különös dolog vele. Az előbbi izgalmas jelenet minden álmodását elűzte, úgy, hogy friss kedvvel gyűjtött rá kurta pipájára, belesüppedt kényelmes borszékébe, irásztala előtt és a papírvágókésnél sorra bontogatta a leveleket, amiket az inas tett még az este asztalára. Talált közöttük néhány prospektust, a virágosbolt számláját, két nyugtát, néhány meghívót ebédre, egy eljegyzési kártyát, azonkívül egy határozott női írással papírra vetett négyoldalas, hosszú levelet, amelynek aláírása a legnagyobb meglepetésére így szólt:

„Forró szeretettel csókol Ruth-od!”

A levél szabályszerűen John Andrews nevére volt címezve a Superiorba. Mindazonáltal nem neki szólt. A fiatalember eleinte azt hitte, hogy valami éretlen tréfa, később azonban látnia kellett, hogy a furcsa levél minden sora komoly és sok érzéssel fűtött. A levélben fénykép is volt, amely egy hamvasszőke, rövidhajú, igen csinos arcú fiatal leányt ábrázolt, egy ősz matróna társaságában és ha Andrewsnak valami kétsége támadt is volna efelől, a kép nyomán meggyőződhetett, hogy ezt a Ruth-ot sohasem ismerte.

— Egyetlen jó Andrews-ünk, — kezdte a levelét Ruth — képzelted, hogy anya is meg én mennyire megörültünk, amikor leveledből megtudtuk, hogy van állásod és jól érzed magadat . . . Sajnos, anya állapota egyre rosszabb . . .

A továbbiakban elmondotta a levél, hogy a szép Ruth és édesanyja évek hosszú során át sokat bánkódtak Andrews miatt, akitől semmi hír nem érkezett. Amikor most, egy év után megjött Andrews képeslapja, az öregasszony össze-vissza csókolgatta a kusza írást és azóta csak róla beszél. Elképzeltetlenül boldoggá tenné és megédesítené utolsó napjait Andrews, ha most, hogy állása van, hazalátogatna néhány napra . . . Régi szobája úgy várja, ahogy hátrahagyta, semmit sem mozdítottak el a helyéből . . . Aztán egész sereg rajongó, kislányos kifejezés következett még arról, hogy mennyire szeretik ő is, meg anya is a könnyelmű Johnt, végül a szívet bízsergető befejezés:

(Folytatjuk.)

Tűz-, jég-, élet-, belőrés-, baleset- és szavatossági biztosítást legelőnyösebben köti a
GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

Képviselet minden városban és községben.

*

Központ: Budapest, IX., Üllői-út 1. szám.

REJTVÉNYEK

1. Betű- és szórejtvény.

A t kád
(k = t)

(Beküldte Gáspár József Szigetszentmiklósról.)

2. Szórejtvény.

S
S

(Beküldte Karli János Súlyból.)

3. Betű- és szórejtvény.

halál ű n d L &

(Beküldte Váczi Béla Nyulfaluról.)

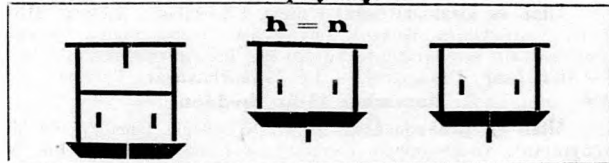
4. Névrejtvény.

Szerafin, Olga, Mihály, Endre, Imre, Sándor, Tivadar, Nóra, Nándor, Ulrich, Katalin, Károly, László.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva egy nagy alföldi község nevet kapjuk.

(Beküldte Hajós István Sümegről.)

5. Képrejtvény.

(Beküldte Pálkás Béla Szombathelyről.)

6. Pótlórejtvény.

— i	— ű
— ny	— j
— a	— őz
— s	— ellowstone-park
— i	— d
— e	— ab
— ö	— gg
— l	— ea

(Beküldte ifj. Papp Ferenc Dévaványáról.)

7. Pótlórejtvény.

— li	— ug	— ir
— ák	— ár	— gg
— r	— szik	— ab
— él	— agy	— cs
— ár	— és	— r
— lt	— dó	— ut
		— él

(Beküldte Studinger Erzsébet Kárázspusztáról.)

8. Betű- és szórejtvény.

L poszt c
i

(Beküldte Dávid Zsigmond Sárádról.)

10. Pontrejtvény.

. o . o . s . u . u

(Beküldte Czene Gábor Kiskundorozsmáról.)

9. Betűrejtvény.

V e e R J
e e

(Beküldte Sinkó Ferenc Soltsszentimrérről.)

11. Pontrejtvény.

D . a . a . y . r

(Beküldte ifj. Rózsa Imre Zalaujatról.)

12. Pontrejtvény.

. a . z . a . o . n . d . a . u . y .

(Beküldte Kovács Kálmán Fertőszéplakról.)

13. Betű- és szórejtvény.

É b ű k k „cis“ × e e

(Beküldte Sulák Sándor Nagyvelegről.)

14. Szórejtvény.

Mázsál eg

(Beküldte Ambrus István Kiskőrösről.)

15. Szórejtvény.

A z A

(Beküldte Werner Károly Kisvaszarról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő évi 1-ső számban közöljük.

A 47-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Meghatalmazás.** 2. Verses talány: **Füst.** 3. Betűrejtvény: **Bánk bán.** 4. Betű- és szórejtvény: **Nem minden a kincs.** 5. Betű- és szórejtvény: **Borzasztó.** 6. Szórejtvény: **Mindenes.** 7. Névrejtvény: **Jókai Mór.** 8. Szórejtvény: **Lenese.** 9. Szórejtvény: **Rendkívüli.** 10. Névrejtvény: **Petőfi Sándor.** 11. Szórejtvény: **Húr.** 12. Szórejtvény: **Párnahaj.** 13. Szórejtvény: **Házaspár.** 14. Szórejtvény: **Ünnep után vagyunk.** 15. Névrejtvény: **Arad.** 16. Betűrejtvény: **Szent a béke.** 17. Betű- és szórejtvény: **Hattyúdál.**

Helyesen megfejtették: Kovács Bálint, Pintér László, Studinger Erzsike, Csák Erzsé, Berta Ferenc, Mácsai Péter, Talpai Ilonka, ifj. Csákó István, Adorján Pálfi János, Kovács Ernő, Rajkó József, Faragó János, Salacz János, Mentés Miklós, ifj. Jermás Lajos, Turós István, Bodorkos Domonkos, Szinak Juliska, ifj. Kalmár Ferenc, Végel János, Tóth János, Vacsi Mihály, Rasztik András, Rasztik Mátyás, Rasztik József, László József, Fülei katolikus ifjúsági egyesület, Torgyik János, B. Kovács Pál, Almásy Pál, Gudmann István, ifj. Tóth István, ifj. Fergelt József, Vörös Franciska, Kiss Ernő, Kemendy Lajos, Janity Antal, Hágén Ferenc, Dobó Lajos, Juhász József, B. Kiss Lajos, Fűredy György, Karácsonyi Miklós, Sztraka Ferenc, Srečka András, Báthori Sárka, ifj. Kövér János, Berecz István, Csókakői levante egyesület, Balogh Károly, Nyikos Zsófia, Asztalos János, Gárer József, Lipták Ferenc, Böröcz János, ifj. Böröcz István, Lukács József, Weszely Mihály, Medveczky Imre, Kispál Sándor, Radó Bálint, Szűcs János, Rudas Károly, Kalmár József, Kollmann János, Moyszin Endre, Sinkó Ferenc, Kassai Pál, ifj. Zakocs József, vitéz Gulácsai Mátyás, Tóth Fáni, Gránitz Péter, Pestaloty István, Zubor Lajos, Peták Vilmos, Koroly Mihály, Bognár Ernő, ifj. Bordás Antal, Kotánczi Mihály, Varga Tibor, Kecskés József, Hajós István, Molnár László, Sulák Sándor, Buzás Sándor, ifj. Szántó István, Lukács Viktor, Cséplő Lajos, Tóth Benkő János, Nyeste István, Szitkovics Teréz.

Jutalomkönyvet nyertek: Asztalos János (Tótkomlós), Fülei katolikus ifjúsági egyesület (Füle), Fűredi György (Baja), László József (Putnok) és Lukács Viktor (Sávoly).

A 48. számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Fájós, érzékeny, fagyástól meggyőltört lábait egyszer megáztatja

Szt. Rókus sós, meleg lábfürdőben

Legegyszerűbb és legjobban bevált módszer a lábfájások ellen. 1932/5

Érzékeny lábak, melyek égnék és elszibbadnak, dagadt bokák, kintő tyukszemek, feltörések, fagyás okozta türehtelen viszketések, mindezek a lábfájások azonnal megszűnnek a Szent Rókus lábsófürdő használatával. A Szent Rókus lábsófürdő hatása van. A Szent Rókus lábsófürdő megedzi és tökéletesen rendbehozza a legelhanyagoltabb lábat is annyira, hogy a szűk vagy új cipő olyan lesz, mintha évekig hordta volna. Hosszabb áztatás megpuhítja a tyukszemeket annyira, hogy kés vagy borotva nélkül eltávolíthatók. Minden gyógyszerárban kapható. Nagy csomag ára 1 pengő 28 fillér. Főraktár Szent Rókus gyógyszerár, VII., Rákóczi-ut. 70.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Ifj. K. B. J. Botyka. Rejtvénye jó, tréfája nem való nekünk. — Ifj. Sz. M. Jánosfalma. Rejtvénye jó. — P. J. Harez. Válogatunk belőlük. — Ifj. P. F. Dévaványa. Válogatunk belőlük. — M. J. Dencsháza. Sor kerül rájuk. — Sz. J. Pereked. Több jó van köztük. — B. D. Nagygenes. Tréfából és rejtvényeiből közölni fogunk. — T. J. Somogyiád. Egy rejtvénye bevált, a másik már megjelent a „Vasárnap„ban. — T. B. S. Zalaszabar. A pályázatunk díjat nyert munkák legjobbjaikat már leközlöttük. — J. L. Tiszaderzs. Válogatunk belőlük. — Sz. P. B. Derecske. Tréfája jó. — R. J. Kisrécse. Pótlórejtvénye jó. — M. M. Fertőszergény. Válogatunk belőlük. — 10274. sz. előfizető. Közlünk belőlük. — T. J. Kondó. Versében nemes, forró érzés buzog. Szinte bibliai emelkedettséget ér el néha, — mindazonáltal ez erények ellenére sem közzétehetjük, mert egyrészt túlságosan hosszú, másrészt pedig költői gondolatait még nem tudja ugyanolyan művészettel kifejezni. Szeretnénk olvasni többi verseiből, mert úgy hisszük, van még az asztalfiókban több is, jobb is. Verses rejtvényeiből közölni fogunk. — Kormos, Nógrádverőce. Gratulálunk. Jól, könnyen versel, még a levetél is rigmusba szedli! Két versét közöljük. — M. J. Lentiszombathely. „Árva fiú“ című versét a közlendők közé soroztuk. A tréfák gyöngéik. — J. L. Tiszaderzs. „Hangulat“ című szép versét közöljük. Cikkét nem használhatjuk.

TRÉFÁK

Tartós portéka.

— Vegyen egy fésűt, nagyságos úr! Nagyon tartós portéka.

— Mit viccel velem, nem látja, hogy kopasz vagyok?
— Nem baj, annál tovább tart a fésű!

(Beküldte Antal István Csesztregről.)

A jó fiú.

Anya: Hányszor mondtam neked, kis fiam, hogy ne verkedj. A jó fiúk nem verkednek.

Fiú: De mama, én azt hittem, hogy a Karesi jó fiú. Éppen azért vágtam pofon, mert azt hittem, hogy nem fog viszszaülni.

(Beküldte ifj. Borics László Jászberényből.)

Szót fogadok.

Felenség az urához: Te mindig részegen jössz haza. Tegnap is be voltál rúgva, ma is. Ha már iszol, legalább rendivel innál.

Férj: Rendben van, így fogok tenni! — ezzel elment a koresmába és persze hajnalutján vetődött haza holtrészegen.

Az asszony dühösen rákiált:

— Nem azt mondtam, hogy ne igyál? Megint részeg vagy!
— Ne bosszankodj, asszony. Azt tettem, amit mondtál, mert Rendi István komámmal mulattam.

(Beküldte Csáki Imre Dombrádról.)

Az iskolában.

Egy túlszűfolt falusi iskolában még a padok elé, a földre is jutott két sor növendék. A plébános úr történetesen a katekizmust kérdezte ki. Odalép az egyik földön ülő nebulóhoz és kérdi tőle:

— Mi végre vagyunk a földön?

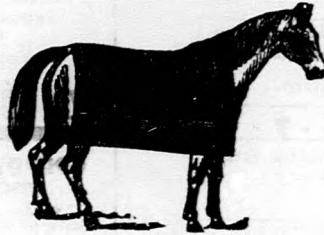
— Mert nem férünk be a padba, — hangzott a különös válasz.

(Beküldte ifj. Navreczki János Siógárdról.)

Jóminőségű

Lópokrócok érkeztek

1 pár 116×170 nagyságban, jóminőségű gazdasági lópokróc, sötét alapon piros csikokkal	16.50
1 pár ugyanaz, 128×185 nagyságban	20.50
1 pár kiváló minőségű 175×116 nagyságú sötétbarna alapon, élénk színes csikokkal	22. —
1 pár ugyanaz, 190×133 nagyságban	26.50
1 pár ugyanaz, 150×200 nagyságban	33.50
1 pár legkiválóbb bolgár lótarakó 133×190 nagyságban	35.50

SZÓTS
VII., Rákóczi-ut 10.
(Síp-utca sarkán)

!Cimre nagyon figyelni!

Embereknek való meleg takarók

Kitünő minőségű, puha meleg zebra takaró 120×180 nagyságban darabja 6.80 P. Kiváló finom teveszőr takaró 130×180 nagyságban 28.— P. 143×193 nagyságban 33.50 P. — Ugyanilyen színű utánzat, de szintén finom, puha és meleg 130×80 nagyságban 12.— P.

Vidékre utánvétellel. Meg nem felelőért a pénzt visszaadom. Aki rendeléskor e lapra hivatkozik, bérmentes szállítás és csomagolásban részesül.

Állomáson.

Utaz: Kalauz úr, kérem, ezen a vonaton szállítanak marhát is?

Kalauz: Hogyne, kérem. Csak tessék gyorsan felszállni, mert a vonat indulóban van.

(Beküldte Kalmár József Jászberényből.)

Már késő.

Egy úr sétál a Dunaparton és egyszerre csak észrevesz a vízben egy nőt, aki a habokkal küzködik. Utána ugrik és néhány perc múlva a partra ér vele. Kifújja magát és szemügyre veszi a nőt, de a következő pillanatban a fejére üt:

— Oh, én szerencsétlen, hisz ez az anyósom!

(Beküldte Weszely Mihály Cserháthalápról.)

A család hősei.

— Vannak-e az ön családjában olyanok, akik valami hőstettet vittek végbe?

— A nagyapám. Ő tudniillik négyszer — nősült.

(Beküldte Sajgó Ferenc Kovácsnéjáról.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

December 11-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Irsa, Kisújszállás.

December 12-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Czece, Flúzesabony, Kőszeg, Miskolc, Nyíregyháza, Szeptek (sertésvásár bizonytalan), Vajszló (sertésvásár bizonytalan), Várpalota, Vásárosnamény, Villány. — Állatvásár: Dunapataj. — Ló- és marhavásár: Tamási.

December 13-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Gönc, Körmen (sertésvásár bizonytalan), Vásárosmiske (sertésvásár bizonytalan). — Ló- és marhavásár: Pápa. — Kirakodóvásár: Dunapataj, Tamási.

December 14-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Sárospatak, Ujmalomsok. — Sertés- és kirakodóvásár: Pápa.

December 15-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Hajdúhadház, Jánk, Keszthely (sertésvásár bizonytalan), Nyírbátor. — Ló-, marha- és sertésvásár: Sarkad.

December 16-én, pénteken.

Marha- és sertésvásár: Szarvas. — Kirakodóvásár: Sarkad.

December 17-én, szombaton.

Lóvásár: Szarvas.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Vásárló árak december hó 5-én.)

Gabonátvásár. Készdrúpiac: Búza 77 kg-os tiszavideki 30.55—30.70, felsőtiszai 30.45—30.65, fehérmegyei, pestvidéki és bácskai 30.45—30.60, egyéb dunántúli 30.45—30.55, 78 kg-os tiszavideki 30.95—31.10, felsőtiszai 30.75—30.95, fehérmegyei, pestvidéki és bácskai 30.70—30.85, egyéb dunántúli 30.60—30.80, 79 kg-os tiszavideki 31.20—31.35, felsőtiszai 31.10—31.25, fehérmegyei 31—31.15, pestvi-

déki és bácskai 31—31.10, egyéb dunántúli 30.95—31.10, 80 kg.-os tiszavidéki 31.30—31.50, felsőtiszai 31.25—31.35, fehérmegyei 31.20—31.30, pestvidéki bácskai és egyéb dunántúli 31.10—31.20, rozs 29.50—29.65, zab elsőrendű 24.50—25, másodrendű 24.25—24.50, tengeri 6 26—26.50, takarmányárpa elsőrendű 26.75—27.25, másodrendű 26.25—26.75, sörárpa felsőmagyarországi 29.50—31.50, egyéb 27.50—29, repec 48—50, köles 22.50—23.50, búzakorpa 19.25—19.50, lucerna 200—230, lóhere nagyaránkentes 185—195, nagyaránkás 155—175 pengő métermázsánként. — **Határidőpiac:** Magyar búza márciusra 32.40, májusra 32.80, magyar rozs márciusra 31.40, májusra 31.40, tengeri májusra 26.20, júliusra 27 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Búzadara 54—60, duplanullás finom tésztliszt 48—52, nullás 48—52, kettős főzőliszt 46—49, négyes kenyérliszt 44—48, hatos 40—44, nullás rozsliszt 48—52 fillér kilogrammonként.

Vetőmagpiac. Árak nyersáruért 100 kg.-ként, minőség szerint: Baltacim 66—70, Viktória borsó 65—70, tavaszi búkköny 23—26, fehér here 225—235, fehér köles 35—38, vörös köles 23—24, szürke köles 22—23, lóbab 30—32, lóhere minőség és arankatartalom szerint 185—225, lucerna minőség és arankatartalom szerint 205—235, muhar 33—35, mustár 45—50, nyúlzapúka 215—240, pohánka 26—28, cukorcirok 26—28 pengő.

Takarmányvásár. Árak: Elsőrendű ó rétsizéna 9.50—11, másodrendű 6.80—9.25, harmadrendű csomagolásra 4—6.40, muharszéna 9—13, szemes tengeri 22, elsőrendű alomszalma 5—5.50, elsőrendű zsuppszalma 6.50, másodrendű 5—6 pengő métermázsánként, zsuppszalma kévéje 40 fillér.

Sertésvásár. Elsőrendű öreg zsírsertés 1.52—1.56, másodrendű 1.46—1.50, fiatal nehéz 1.60—1.64, közép 1.50—1.56, könnyű 1.34—1.40, szedett közép 1.40—1.44, angol urasági 1.28—1.36, angol szedett

1.52—1.60 pengő kilogrammonként élőszűlyban. — **Vágóhídi zártvásár:** Szalonna félsertés 1.76—1.96, szalonna nagyban 1.68, hús 2—2.08, zsír 1.98 pengő kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Árak: Bika magyar elsőrendű 0.84—0.88, másodrendű 0.64—0.68, tarka elsőrendű 1.03—1.12, kivételesen 1.20, másodrendű 0.80—1, harmadrendű 0.72—0.84, ökor magyar másodrendű 0.88—1.05, harmadrendű 0.72—0.76, tarka elsőrendű 1.02—1.10, kivételesen 1.28, másodrendű 0.84—1, harmadrendű 0.60—0.80, tehén magyar másodrendű 0.70—1.08, tarka elsőrendű 1—1.12, kivételesen 1.20, másodrendű 0.76—0.96, harmadrendű 0.50—0.72, bivaly magyar 0.44—0.72, növedékmarha 0.56—1.04, kicsontozni való 0.32—0.48 pengő kilogrammonként élőszűlyban.

Szűrőmarhavásár. Jegyzett árak: Elsőrendű belföldi szopósborjtű 1.68—1.84, kivételesen 1.88, másodrendű 1.52—1.64 pengő kilogrammonként élőszűlyban Budapesten.

Tenyészállatok és jármosökrök. Árak: Elsőrendű belföldi fehér jármosökor 0.96—1.04, tarka 0.96—1, friss fejőstehén 1.08—1.24, másféléves üsző 0.96—1.12, másféléves tinó 0.96—1.04 pengő kilogrammonként élőszűlyban.

Marhahús. A nyílt piacokon: Vesepecsenye egészben 240—340, tisztított 400—600, rostélyos, vastaghátszín, felső, fehérpecsenye 200—230, fartő, lapocka, puhahátszín 200—300, csontos oldalas, tarja 160—260, szegy 160—240 fillér kilogrammonként.

Borjűhús. A nyílt piacokon: Comb egészben 340—450, felszeletelve 400—480, lapocka 280—400, gerinc, vesés 280—340, szegy 240—300, pörköltnek való 180—280, māj 250—340 fillér kilogrammonként.

Jűhús. A nyílt piacokon: Comb 180—260, gerinc, lapocka 140—220, pörköltnek való 100—180 fillér kilogrammonként.

Sertésűhús. A nyílt piacokon: Friss karaj 280—360, comb, tarja, lapocka 232—280, friss oldalas 220—260, kocsonyának való 100—180.

Nincs főbbé sertésűvész

ha a sertések ivóvizébe és moslékjába hetenként legalább háromszor két evőkanál Lysoformot önt.

Nincs főbbé száj-és körömfájás

ha a szarvasmarhák száját és körmét hetenként legalább háromszor kétszázalékos Lysoform-oldattal ecseteli, vagyis fél liter vízbe egy evőkanál Lysoformot kell önteni.

Nincs főbbé baromfikorolera

ha a baromfiak ivóvizébe hetenként legalább háromszor egy pár csöpp Lysoformot önt.

Kérje még ma: „A fertőtlenítés a gazdaságban“ című, nagyon tanulságos füzetünket, melyet a „Vasárnap“ minden olvasójának díjmentesen megküld

Dr. Kelefi és Murányi
vegyészei gyár Rt., Ujpest.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában,
Hangya-fiókban.

Lysoform

Lysoform

Lysoform

friss máj, tüdő, szív 160—240, füstölt karaj 360—440, füstölt lapocka, tarja 300—400, füstölt oldalas 260—340, füstölt helybeli hátsó sonka 360—400, olvasztani való szalonna 180—220, sózott kenyérszalonna 220—260, füstölt 240—280, paprikás 250—280, csemeszalonna 280—440, hárj 220—240, zsíros tepertő 220—280, helybeli sertézsír 220—240 fillér kilogrammonként.

Nyersbőr. Árak: Marhabőr 1.80—1.96, borjúbőr 2.72—2.80, juh-bőr 1.40—1.45 pengő kilogrammonként.

Gyapjú. Az árak a mult jegyzéshez képest változatlanok.

Baromfi és tojás. A nyílt piacokon: Tyúk 280—440, rántani való csirke 120—200, sütni való 200—300, hizott káppan 500—600, sovány 300—400, hizott ruca 600—720 fillér darabonként, hizott ruca kilogrammja 200—220, sovány ruca darabja 280—400, hizott lúd 1000—1500, hizott lúd kilogrammja 190—220, sovány lúd darabja 500—720, hizott pulyka 900—1000, sovány pulyka 500—700 fillér darabonként.

Leölt állatok a nyílt piacokon: Tyúk 240—300, jéce 240—300, rántani való csirke 270—320, sütni való 250—320, hizott-káppan 250—280, hizott ruca 210—250, sovány ruca 190—200, hizott lúd 210—250, sovány 180—200, hrzott pulyka 180—230, sovány 160—170, nagy lúdmáj 600—800, kicsiny 400—600, lúdaprólék 120—200, lúdszír 320—330, vegyes lúdháj 250—300 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teotjás 17—20, főzőtojás 15—18, mesztojás 14—17 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nagy nyúl bérben darabja 500—700, süldőnyúl 350—500, kifejtve bér nélkül kilogrammja 180—200, vadlúd darabja 240, vadruca 200, fácán 400—600, fogoly 220—280 fillés darabonként.

Hal. Élőállatok a nyílt piacokon: Nagy harsa 600, kicsiny 500, nagy csuka 280—300, kicsiny 240—250, nagy ponty 220—260, kicsiny 180—240, kárász 160—220, compó 200—260, apró kevert hal 100—160 fillér kilogrammonként. **Rák:** Nagy folyami rák 40—60, kicsiny 16—32 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 34—41, lefőlözött 14—16, tejszín 300—400, tejföl 172—200, centrifugált teavaj tömbben kilogrammja 500—560, 10 dkg.-os csomagolásban 600—640, főzővaj 140—500, szedett vidéki vaj 380—440, tehéntúró 90—130, sovány tehéntúró 60—100, kevert túró 200—340, juhsajt 280—320, hazai ementáli sajt 480—560, hazai trappista 300—400 fillér kilogrammonként.

Száras főzelék és száras zseta. A nyílt piacokon: Lencse 64—100, hántolt egész borsó 90—160, feles 80—124, fehér aprószemű bab 38—60, nagyszemű 40—90, színes 40—80, finom árpakása 80—94, durva 64—80, köleskása 52—68 fillér kilogrammonként. Tojásos tarhonya 120—180, fehérárú 100, tojásos levestészta 160—240 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 15—36, sárgarépa zöldjével csomója 4—20, petrezselyem kilogrammja 20—40, zöldjével csomója 4—20, kilogrammja 25—32, zeller zöldjével darabja 6—

14, zeller kilogrammja 25—40, kalarabé zöldjével darabja 4—12, őszifajta kalarabé kilogrammja 14—30, kevert zöldség 20—30, kapor rsonmója 4—8, hazai nagyfejű karfiol 50—80, kisfejű 24—50, metélőhagyma csomója 6—8, póréhagyma csomója 18—20, makói vöröshagyma 34—38, közönséges vöröshagyma 28—34, fokhagyma 44—70, savanyított fehérrépa 32—40, cékla 12—30, fejeskáposzta 6—12, savanyított káposzta 24—34, kelkáposzta 14—24, kelbimbó 100, vöröskáposzta 20—40, fejeslálom darabja 8—12, torna 60—180, rózsaburgonya 18—22, sárga 8—13, ella 11—16, fehér 8—12, Woltmann 9—13, kifli 26—36, tömör esipergegomba 400—700, szárfított gomba 800—1600, fekete retek 10—30, ceetes ugorka 80—140, vizes 50—80, savanyított zöldpaprika 80—140, főzni való tök 15—35, gyalult 30—40, süttök 12—20, főzött paradicsom lterje 80—100, sóska kilogrammja 40—70, tisztított paraj 25—40, gyökerez 20—30 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 90—180, közönséges válogatott 70—100, közönséges kevert 40—70, rétesbevaló 60—100, bírsalma 50—100, nemes fajkörte 120—280, közönséges válogatott 80—120, aszalt szilva 50—120, csipkefű 80—100, szilvaiz 140—180, napolya 100—120, télire ettett szőlős 240—280, papírhéjú dió 140—160, keményhajú 60—160, dióbél 440—600, héjazott magyorkó 340—440, mandula 640—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Szegfűbors 600—800, köménymag 200—250, majoránna 500—800, boróka fenyőmag 160—200, kék mák 140—160, közönséges 120—130, pergetett méz 220—260, házi színezappan 140—160, közönséges háziszappan 96—120 fillér kilogrammonként.

Idegen pénznemek vétele és eladása december hó 5-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell fizetni a banknak akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 27.84 (27.99) pengő; dollár 5.08½ (5.70½) pengő; hollandi forint 2.30 (2.31) pengő; német márká 1.36½ (1.36½) pengő; svájci frank 1.10 (1.10½) pengő. **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** Cseh korona 16.87 (16.95) fillér; szorb dinár 10.01 (10.07) fillér; francia frank 22.50 (22.70) fillér; lengyel zloty 63.85 (64.13) fillér; román lei 3.49 (3.55) fillér; olasz lira 30.95 (31.15) fillér; osztrák schilling 80.35 (80.70) fillér. **Arany- és ezüstpénzek:** Húszkoronás arany 23 (23.05); ezüst koronás 0.38 (0.42); ezüst régi forint 1—1.06; ezüst ótkoronas 2 (2.05) pengő darabonként.

SZERKESZTÉSÉRT ÉS KIADÁSÉRT FELEL: GOSZTONYI JENŐ.

SZERKESZTII: MAYER EMIL.

KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

A világot 30 év óta uráló eredeti angol

THE CHAMPION
kerékpárokat mélyen leszállítva, havi 25—30 P részletre, kerékpár alkatrészeket, lámpát, lámpa, és pedálokat a nagyban gyáraró szállítunk. Külső gumi 6.80 P, belső gumi 2.10 P-től.

Láng Jakab és Fia kerékpárnyakcsokodók. Budapest, József-körút 41. Irgyen küldi új 700 képes árjegyzékét.

Patkány-, egérlítő
„RATINOL“

Biztos hatású irtószér, gyökeresen irt. Más allatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvételle szállítja: **RATINOL LABORATORIUM, BUDAPEST VII., Murányi-utca 36. szám.**

Vegye meg

a pártatlanul gazdag tartalommal megjelent

BUDAPESTI UJSÁG
politikai napilapot.

Minden laparúsítónál és „Hangya” szövetkezeti boltban kapható

Szakorvosi

rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás. Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. (Rökussal szemben)

Eké, ekealkatrészek, boronák, kapálékék, fűkaszalók

marokkrakó és kévekövi aratógépek, lögereblyé-k, kézi-járgányosok, motoros- és gözcséplőkészletek, szecsakavágók, repavágók, daralók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legutányosabban.

Dr. Héray Andor

„Orsz. Földbirtokrendező Biróság” által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája.

Budapest, IX., Rákos-u. 11., földsz. 1. Törvényszékieleg bejegyzett cég.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a „HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben szerezhetik be!

★

Tartalékpenzék legelőnyösebben mint árulólég v központnál foivószám- gyűmölcsöz- betétek a HANGYA teltők!

Szövetkezeink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők. box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és diszműaurosztályánál.